



Porubské noviny

Číslo: 96

OKTÓBER 3/2018

Ročník: XXIV.

V tomto čísle nájdete:

SNP – vence úcty a vďaky
 Boli sme na Dukle
 Správy zo samosprávy
 Čo čas dal: 2014 – 2018
 V. Pavlík 50 rokov v službe
 cirkvi, rozhovor s jubilantom
 Pavel Baráni, Jaroslav Jurečka,
 Dušan Piatka – jubilanti
 Poludnica v L. Jáne, na Lúčkach,
 v L. Siačoch, L. Mikuláši
 Seniorka v Bytči
 Ján Čunga – spomienky
 Ema Lesáková: Verše
 Oldtimer Rally v Z. Porube
 Predstavujeme nového trénera



Foto: Dušan Migala

Jablíčko

Lubomír Kováč

V tráve leží blízko plota,
 červené a guľaté.
 V mraze, čo sa ráno motá,
 nadobro už uzreté.



Jablon sa len nad ním kloní,
 a stráži si poklad svoj.
 Tichom, ktoré kmeňom zvoní,
 už dozrieva pre pokoj.

Druhým, ktoré dolu trvá
 a napája korene.
 Prostučké sta láska prvá,
 prosí zvať len po mene.

Báňou si pripomínáme nedožitú 70. narodeninu autora. Svoje verše publikoval v Porubských novinách. Lubomír Kováč (1948 – 2008) napísal viac ako 300 básní. Vydal tri zbierky: Nad životom 2002, Spoveď 2003, Pod hviezdami 2006. –r-

Volby do samosprávy



Predseda Národnej rady Slovenskej republiky rozhodnutím č. 203/2018 Z. z. vyhlásil voľby do orgánov samosprávy obcí a určil deň ich konania na **sobotu 10.**

novembra 2018, voľby sa konajú od 07.00 h do 22.00 h.

Právo voliť

Právo voliť do orgánov samosprávy obce má občan Slovenskej republiky a cudzinec (ďalej len „obyvateľ obce“), ktorý má trvalý pobyt v obci a najneskôr v deň konania volieb dovŕši 18 rokov veku. Prekážkou práva voliť je zákonom ustanovené obmedzenie osobnej slobody z dôvodov ochrany verejného zdravia.

Právo byť volený

Za poslanca obecného zastupiteľstva môže byť zvolený obyvateľ obce, ktorý má trvalý pobyt v obci v ktorej kandiduje, a najneskôr v deň volieb dovŕši 18 rokov veku. Za starostu obce môže byť zvolený obyvateľ obce, ktorý má trvalý pobyt v obci a najneskôr v deň konania volieb dovŕši 25 rokov veku.

Prekážkou práva byť volený je:

- výkon trestu odňatia slobody,
- právoplatné odsúdenie za úmyselný trestný čin, ak odsúdenie nebolo zahladené,
- pozbavenie spôsobilosti na právne úkony.

Starosta v zmysle zákona zriadil jeden volebný okrskok pre celé územie Závažnej Poruby. Za volebnú miestnosť určil vestibul kultúrneho domu ako miesto konania volieb do orgánov samosprávy obce, odovzdávania hlasovacích lístkov a sčítania hlasov. Obecné zastupiteľstvo rozhodlo, aby tento samosprávny orgán Závažnej Poruby tvorilo 9 poslancov. –r-

Nezabúdame



Pomník padlým partizánom na Polčnom, odhalený v roku 1964

Slovenské národné povstanie bolo najodvážnejším činom v našich národných dejinách. Hoci už uplynulo sedemdesiatštyri rokov, Závažná Poruba sa hrdlo hlási k tejto jedinečnej udalosti. Ťažkej, ale slávnej. Položením vencov k pamätníkom v obci vyjadruje úctu obetiam a poďakovanie účastníkom protifašistického odboja. Hlboko sa skláňa pred všetkými účastníkmi Povstania, pred ich statočnosťou, odvahou, vytrvalosťou a ich mravným odhodlaním v boji za slobodu a sebaurčenie. Spochybňovanie významu Slovenského národného povstania pokladáme za útok na základné piliere našej štátnosti, nášho národného povedomia. Pre súčasníkov predstavuje nemenný odkaz: „Obetovať sa za vyššie princípy!“

Dušan Migala, šéfredaktor



August 2018, 74. výročie SNP, foto: R. Macko

Optika veku

„Veď kto už by chcel veľké veci zadarmo?“, pýta sa v jednej zo svojich úvah náš renomovaný básnik. Znamená to, že za veľké veci treba zaplatiť. Nie vždy peniazmi. Sú veci, ktoré sa nedajú predať, kúpiť, darovať. Čosi treba prežiť a cez túto skúsenosť na seba sa dopracovať k pocitom, zručnostiam, vedomostiam, nadhľadu. Inak to nejde. Len životom. Jeho príjemnými i nepríjemnými darmi. V tom je nevšedná cena veku. Radosti z nového dňa, z úsmevu dieťaťa, výnimočnej atmosféry, zdravia...

V tom je aj nezmyselnosť a neprirodzenosť amerického ideálu akejsi večnej mladosti.

Mesiac úcty k starším teda nie je prežitkom, ale normalitou. Blahoželáme. Vek je hodnota nesmiernej ceny. Nevadí, že ho chápú len tí, ktorí sami majú nejakú cenu.

Optika veku to akceptuje.

Dr. Soňa Barániová



Aby ľuďom bolo veselo, dal im les to malé veľdielo. –mr-

Ilustrácia Dr. Vlasty Šiarnikovej

Mesiac úcty k starším: Človeka si treba vážiť teraz. Nie až vtedy, keď tu už nebude. -redakcia-

Nový kotol nahradil starý



Budovu Základnej školy Milana Rúfusa vykuroval od roku 1967 kotol na hnedé uhlie. V zimnom období kotol doslúžil, čím nastal havarijný stav. Iniciatívou starostu získala obec z MŠ SR finančné prostriedky a pristúpilo sa k rekonštrukcii a modernizácii celej kotolne. Osadil sa nový kotol a ako palivo sa používa ekologická biomasa – peletky. Kotolňa je plne automatizovaná. Podľa potreby dodáva teplo do celého objektu. Modernizáciou kotolne vzniklo bezprašné, čisté prostredie a šetrí sa aj ovzdušie.

Na hasičskej zbrojnici svieti nová strecha



Výsledkom úspešného projektu obce sa stala rekonštrukcia hasičskej zbrojnice v Závažnej Porube. V tejto etape sa vymenila strešná krytina na celej ploche, ako aj na sušiackej veži. Práce si vyžiadali stavbu lešenia, výmenu olatenia krovu a opravu komínov. Súčasťou rekonštrukcie je aj kompletná výmena okien a dverí.

Rekonštrukcia je už vo finále



Rekonštrukcia hasičskej zbrojnice v Závažnej Porube nabrala na obrátkach. Po novej streche nasleduje výmena okien, dverí a maľovanie interiéru objektu. Všetky stavebné i maliarske práce boli ukončené na konci augusta 2018.



Cesta od školy po cintorín

Aktivitou starostu a za podpory Slovenskej správy ciest a údržby v Liptovskom Mikuláši sa v júli 2018 pristúpilo k oprave povrchu vozovky od školy po cintorín v dĺžke 600 metrov. Najskôr sa starý koberec vyfrézoval, vyčistil, vykonal sa postrek a potom sa položila nová asfaltová vozovka.

Ide o bezpečnosť chodcov



Na podnet starostu Závažnej Poruby pristúpila v posledný júlový deň roku 2018 Správa ciest - závod L. Mikuláš k renovácii priechodov pre chodcov po Hlavnej ulici. Cieľom tejto potrebnej obnovy na ceste 3. triedy je bezpečnosť ľudí, ktorí cez túto komunikáciu viackrát prechádzajú každý deň.

Lavičky a koše už stoja na svojom mieste



Výsledkom úspešného projektu obce sa stalo päť košov na smeti a štyri lavičky, ktoré stoja na verejných priestranstvách Závažnej Poruby. Koše na smeti sa nachádzajú na miestach s najvyššou koncentraciou chodcov. Lavičky sú umiestnené: na cintoríne, powyše školy, pri pomníku a jedna vedľa telocvične.

Belasú oblohu strihajú nožničkami



Neklamným znamením blížiacej sa jesene je príprava lastovičiek na odlet do teplých krajín. V týchto augustových dňoch sa každé ráno zhromažďujú za hlasitého džavotu na drôtoch elektrického vedenia. V tomto roku si za miesto stretnutia vybrali Novú ulicu v Závažnej Porube. Priletia z modrej oblohy a občas celý krídľ vyletí do povetria. Chvíľu sa tam preháňa. Potom, ako na povel, si sadnú. O čom sa zhovárať nevedno. Asi o tom, že cesta do tropickej Afriky trvá dva mesiace a Saharskú púšť s mladými musia preletieť bez zastávky. Náš básnik údel lastovičiek vyjadril precíznejšie: „Švitorky vernosti a túžby za kolískou, cez zimu ďaleko a na jar ako blízko!“

Slnko svieti, august letí a niet ani mráčka.



Aj jariny dozreli a žatva na porubských poliach pod Poludnicou vrcholí. Sype dobre, bude ako bude. Chlieb náš každodenný prišiel dnes...

Stroje nahradili brigádnikov



Zemiakové brigády sa stali minulosťou. Pracovnú silu žiakov a študentov nahradila mechanizácia. Kombajn na zber zemiakov obsluhujú len traja ľudia. Traktorista a dve osoby, ktoré z posuvného pásu vyberajú skaly, hrudy zeme a zhnité zemiaky. Ak ide všetko dobre, za jeden deň tento stroj vykope 3 hektáre. Zemiaky sa potom odvezú, vytriedia a uskladnia v klimatizovaných priestoroch. -dm-



Za horami, za dolami, pospájaná len mostami

Závažná Poruba bola od prvých augustových dní roku 2018 bohatšia o atraktívnu atrakciu. Dvojica mladých výtvarníkov z Liptovského Mikuláša inštalovala na jazierku pri medokýši nad Závažnou Porubou drevenú dedinu na vode. Miniaturne domy od seba delí voda a spájajú mosty. Autori, Anička a Marek. Po našom oslovení pri svojom diele povedali: „...máme vzťah k minulosti, k výtvarnému umeniu a blízky vzťah k Závažnej Porube. Našu dedinku sme pomenovali Za horami, za dolami. Nie je veľká, ani malá, taká akurát...“ Nečudo, že turisti sa pristavili, popozerali a na pamiatku aj neobyčajný výtvor vyfotografovali.

Čo nadšenci vytvorili, to vandali zničili



Atrakcia pri medokýši netrvala dlho. Vo štvrtok (9. 8.) v čase od 12. 30 do 15.00 zatiaľ neznámy „dobrák“ rozstrieľal miniatúrne domčeky z dreva na malé kúsky. Ako muníciu použil skaly. Je to obrovský prejav neúcty nielen voči tvorcom, nadšeniu a času, ktorý tomu venovali, ale aj tým, čo dielo oslovilo a urobilo radosť. Naplnilo sa to, čo sme nepripúšťali. Jeden v pondelok postavil, druhý vo štvrtok zničil. Čo s tým? Čo robiť? Kto pomôže páchatela odhaliť a usvedčiť? Len svedok.

Fascinujúca dúha

Dúha je krásny, no veľmi vzácny prírodný jav. Predpokladom sú vodné kvapky a slnečné svetlo. Zriedkavá atmosférická kombinácia nastala v utorok 14. augusta 2018 nad Závažnou Porubou v popoludňajších hodinách. Oblúk dúhy viedol od Váhu do Potočka a trval asi 15 minút.

Text i foto: -dm-

Suchá dolina - obmedzenie v jazde

Lesná požiarňa cesta „hore Suchou“ je komunikácia, ktorej zo samotného názvu vyplýva jej predurčenie. Dôvody obmedzenia pohybu motorových vozidiel sú z týchto (praktických) skúseností;

V minulosti bol často problematický prejazd vozidiel, ktoré zabezpečovali nielen odvoz vyťaženého dreva. V zimnom období boli niekedy zaparkované osobné motorové vozidlá návštevníkov - lyžiarov prakticky skoro až po ústie dolinky Žuborová. V letnom období ide o vozidlá, ktoré návštevníci odstavia v okolí bývalých zariadení „Tatrín a Bohunice“ – plochy okolo, sú súkromným pozemkom.

Odvozná miesto (drevosklad) vyžaduje voľnú plochu s okolím pre nutnú manipuláciu a potrebný prejazd. Ide o pohyb lesného kolesového traktora, ktorý ťahá kmene stromov v dĺžkach. Odvozná súprava (ťaháč s návesom a hydraulický nakladač) potrebujú taktiež tzv. bezpečnostný „svoj priestor“, na samotnú činnosť pri nakladaní, t.j. na pilenie resp. spracovávanie sortimentov.

Iné zistenia (negatívne vplyvajúce na životné prostredie):

Znečisťovanie cesty aj okolia je spôsobované hlavne večernou a nočnou prítomnosťou vozidiel (ich pasažierov), pri ich postávaní na ceste aj mimo cesty, po používaní alkoholu, následne je to odhadzovanie plastových fliaš a iných odpadkov (aj injekčných striekačiek).

Trúfalosť (nie nevedomosť) niektorých je až taká, že tu vykonávajú údržbu vozidiel (umývanie, odhadzovanie akumulátorov, použitých častí a pneumatík, výmeny olejov a pod.).

Dakujeme tým, ktorí zodpovedne po umiestnení značenia (dopravného obmedzenia) prišli, informovali sa a požiadali o možný vstup do zákazu. Oprávnenie na legálny vjazd (na preukázanie sa pred kontrolnými orgánmi) je možné vydať zjednodušene chatárom, členom „urbáru“ a pri určitej záruke aj tým, ktorí o to požiadajú. Ide o to, sporadicky a zodpovedne umožniť vjazd za účelom napr.: aktívneho oddychu v prírode.



ZML PS za porozumenie a pochopenie stavu ďakuje.

Oldtimer Rally Tatry



Krásavci na kolesách navštívili Závažnú Porubu

Najvýznamnejšie medzinárodné stretnutie historických automobilov Oldtimer Rally Tatry zaznamenalo v tomto roku svoj XI. ročník. V sobotu 25. augusta 2018 zastavilo pred Kultúrnym domom v Závažnej Porube 72 veteránov. Hostí privítala fujara Ivana Brosku. Potom posádky čakala ochutnávka pečených buchiet od Želky Staroňovej st. a prehliadka Domu Milana Rúfusa.



K prítomným sa prihovril **zástupca starostu Dušan Migala**: „Teší nás, že kolóna zastavila v obci pod Poludnicou a hostia mohli poznávať históriu i prítomnosť našej obce. Zažili sme dobovú atmosféru, obdivujeme lesk a eleganciu štvorkolesových tátošov z čias minulých. Nadšencom historických vozidiel želáme hodne šťastných kilometrov. Tešíme sa na budúci ročník...“ Po zastávke v Závažnej Porube konvoj vzácných historických vozidiel nasmeroval do Demänovskej doliny.

text: -dm- Foto: Richard Macko

Správy zo samosprávy

Z rokovania obecného zastupiteľstva



júl 2018

OcZ na svojom rokovaní schválilo úväzok starostu na nasledujúce funkčné obdobie v rozsahu 100%. Schválilo plán a program zasadnutí OcZ na II. polrok 2018. Pozornosť venovalo aj plánu kontrolnej činnosti. Hlavná kontrolórka obce Ing. Iveta Jurečková uviedla, že auditor nenašiel v účtovníctve žiadne nezrovnalosti

- Inventúra prebehla tento rok len papierovo, na budúci rok bude potrebné urobiť fyzickú inventúru
 - Obec má veľmi dobrý stav pohľadávok, len jedna daňová pohľadávka prešla do roku 2018
 - Drobné chyby v dokladaní dokladov pri reprezentacnom Starosta obce informoval poslancov, že je potvrdená rekonštrukcia kultúrneho domu
 - Ešte nasleduje verejné obstarávanie na UVO. Ďalej starosta oboznámil poslancov o projekte na rekonštrukciu MŠ: Je takmer isté, že obec nezíska fin. prostriedky od štátu a bude potrebné zafinancovať rekonštrukciu z vlastných zdrojov. A to: postaviť lešenie, zateplenie plášťa budovy, osadiť plastové okná a dvere
- Starosta navrhol použiť z rezervného fondu obce 75 000 Eur.
- Čo sa týka vykurovania v MŠ – vyšla výzva na výmenu pecí, budúci rok bude 3. kolo, do ktorého sa obec zapojí. OcZ uznesením použitie prostriedkov na rekonštrukciu MŠ z rezervného fondu odsúhlasilo.

Starosta obce Pavel Beťko

- predložil návrh uznesenia na použitie časti rezervného fondu na umelú závlahu štadióna vo výške 5000 Eur. Športový klub získal dotáciu z Min. školstva vo výške 20 000 Eur. Potrebná je 25% spoluúčasť. Garantom bude Športový klub a partnerom obec.
- dal hlasovať za spolufinancovanie zavlažovania na letný štadión vo výške 25 %, čo predstavuje 5000 Eur - obecné zastupiteľstvo uznesenie neprijalo.

Hlavná kontrolórka obce predložila obecnému zastupiteľstvu VZN č. 1/2018 o určení výšky príspevku na čiastočnú úhradu nákladov v školách a školských zariadeniach zriadených obcou, čo OcZ schválilo:

- Upravenie príspevku stravného a to:
 - 1,34 Eur – deti v MŠ celý deň
 - 1,16 Eur – deti ZŠ obed
 - 1,33 Eur – dospelí obed
- Spolu sa zvýši stravné o 0,17 Eur
- Ostatné príspevky sa nemenili

august 2018

OcZ schválilo jeden volebný obvod a určilo počet poslancov 9 vo voľbách do orgánov obce, ktoré sa budú konať 10. novembra 2018 v čase od 7.00 do 22.00 hod.

Po rôznom nasledovali interpelácie poslancov. V ďalšej časti sa poslanci venovali zámeru prenajatia nehnuteľného majetku z dôvodu hodného osobitného zreteľa.

Bol prečítaný celý zámer, ktorý bol zverejnený na úradnej tabuli obce a na stránke obce dňa 23.07.2018.



Dom Horské služby

Jedná sa o stavbu súpisného čísla 722 – Dom Horské služby postavený na parc. č. KN-C 1424/2 zapísanej na liste vlastníctva č. 551, ktorý je vedený Okresným úra-

dom v Liptovskom Mikuláši, katastrálny odbor pre okres Liptovský Mikuláš, obec Závažná Poruba, katastrálne územie Závažná Poruba.

Nájomca: Ján Mlynček, 032 02 Závažná Poruba, Hlavná 615/10A

Odôvodnenie: Dom Horské služby je dlhé roky neoddeliteľnou súčasťou Chaty Opalisko, ktorá nie je vlastníctvom obce a pán Mlynček ju má od Športového klubu obce Závažná Poruba prenajatú od 6.12.2017. Súčinnosťou týchto dvoch objektov sa zvýši ubytovacia kapacita, ktorá je potrebná pre rozvoj cestovného ruchu v obci.

V zmluve bude dohodnuté, že údržbu i stavebné úpravy si bude hradíť nájomca (prevádzkovateľ) s tým, že upovedomí obec. Zmluvu vyhotoví Ing. Iveta Jurečková.



Telocvičňa

Prevod majetku - Telocvičňa

Športový klub na svojom valnom zhromaždení odsúhlasil predaj majetku Telocvične obci za 1 Euro. Prevod objektu do vlastníctva obce kúpou za 1 euro obecné zastupiteľstvo odsúhlasilo.

Na záver starosta obce Pavel Beťko

- Oboznámil poslancov, že na projekt Včelnica prispela Ikea Industry Slovakia v hodnote 3000 € objednaním rôzneho vybavenia včelára a včelnice.
- Predpokladaný termín otvorenia Včelnice je jar 2019.
- V areáli Včelnice bude nové oplotenie.
- V škôlke by sa mali začať vymieňať okná, následne zrenovovať podlaha v učebniach, spálňach a interiér vymalovať.
- Pripravuje sa projekt na výmenu kotla v budove MŠ na pelety.
- Je potrebná výmena vrát na hasičskej zbrojnici

Dušan Migala, zástupca starostu

Súhlas so spracovaním osobných údajov

Osobné údaje dotknutej osoby:

meno, priezvisko	áno/nie*
dátum narodenia	áno/nie*
bydlisko (adresa pobytu)	áno/nie*
telefonický kontakt	áno/nie*
email	áno/nie*
obrazová snímka/fotografia	áno/nie*
obrazový, zvukový,	
obrazovo-zvukový záznam	áno/nie*

Prevádzkovateľ, ktorému sa poskytujú osobné údaje:

Obec Závažná Poruba

Adresa: Hlavná 135, 032 02 Závažná Poruba, IČO: 00315915

Kontaktné údaje na zodpovednú osobu za spracúvanie osobných údajov:

Ing. Zuzana Vallušová

tel. kontakt: 044/55 47 460,

e-mail: zuzana.vallusova@zavaznaporuba.sk

Účel spracovania:

- účasť na verejných, kultúrnych, športových podujatiach a iných akciách organizovaných Prevádzkovateľom
- vyhotovovanie obrazových snímkov, obrazových, zvukových, príp. obrazovo-zvukových záznamov z podujatí / akcií organizovaných Prevádzkovateľom
- zverejňovanie obrazových snímkov / fotografií v publikácii Porubské noviny a www.zavaznaporuba.sk

Prenos osobných údajov do tretej krajiny: nie

Doba uchovávanía osobných údajov: do doby pominutia účelu

Svojím podpisom dobrovoľne udeľujem Prevádzkovateľovi súhlas so spracovaním mojich osobných údajov pre vyššie uvedené účely. Tento súhlas platí počas doby uchovávanía osobných údajov. Pokiaľ je dotknutá osoba dieťa, má menej ako 16 rokov, môže poskytnúť súhlas so spracovaním svojich osobných údajov len so súhlasom rodiča, nositeľa rodičovských práv a povinností.

Prevádzkovateľ po splnení účelu spracúvania osobných údajov bez zbytočného odkladu zabezpečí likvidáciu osobných údajov, pokiaľ osobitný zákon neustanovuje inak. Prevádzkovateľ zabezpečí primeranú úroveň ochrany osobných údajov, bude spracúvať osobné údaje len v súlade s dobrými mravmi a bude konať spôsobom, ktorý neodporuje zákonu o ochrane osobných údajov, ani iným všeobecne záväzným právnym predpisom a ani ich nebude obchádzať.

*nehodiace sa prečiarknuť

Práva dotknutej osoby:

- súhlas so spracovaním osobných údajov môže dotknutá osoba kedykoľvek bezplatne odvolať písomnou formou na adrese Prevádzkovateľa,
- dotknutá osoba má právo požadovať od Prevádzkovateľa prístup k jej osobným údajom a právo na ich opravu alebo vymazanie alebo obmedzenie spracúvania, alebo právo namietat proti spracúvaniu, ako aj právo na prenosnosť údajov,
- dotknutá osoba má právo uplatňovať svoje práva súvisiace s ochranou poskytnutých osobných údajov priamo u Prevádzkovateľa alebo prostredníctvom zodpovednej osoby alebo podať na Úrad na ochranu osobných údajov Slovenskej republiky návrh na začatie konania o ochrane osobných údajov v zmysle § 100 Zákona č. 18/2018 Z. z. o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- Práva dotknutej osoby v súvislosti so spracúvaním osobných údajov, ako aj podrobnosti ohľadom spracúvania, sú uvedené na www.zavaznaporuba.sk

V..... dňa
 Dotknutá osoba (poskytovateľovi osobných údajov)
 podpis dotknutej osoby

Spaľovanie zeleného odpadu je nezákonné



Spaľovanie lístia, zvyškov rastlín po zbere úrody a ostatného odpadu zo záhrad a domácností je zakázané a škodlivé. Osobitne v tomto období, keď sa zbiera úroda dochádza k hromadnému páleniu odpadov zo záhrad a záhumienok. Dochádza tak k porušovaniu hneď niekoľkých zákonov.

- Zákon č.79/2015 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení neskorších predpisov,
- Zákon č.314/2001 Z.z. o ochrane pred požiarom v znení neskorších predpisov,
- Zákon č.40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov,
- VZN obce č.2/2016 o nakladaní s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi na území obce Závažná Poruba

Pri spaľovaní odpadov v záhradách sa uvoľňujú toxické látky, napr. oxid uhoľnatý, dráždivý čpavok, uhľovodíky, dechtové látky a mnohé ďalšie zdravie škodlivé látky. Pri spaľovaní odpadu doma sa uvoľňujú škodlivé látky v ešte vyšších

koncentráciách, než je to v mnohých priemyselných závodoch. Dôvodom je horenie za nízkych teplôt a nedostatočného okysličovania. Spálením organického odpadu teda doslova vypúšťame do ovzdušia organické hnojivo a meníme ho na škodlivé plyny.

Pálením zeleného odpadu, v prípade keď sa nad obcou vznášajú mračná bieleho zápachajúceho a škodlivého dymu dochádza k porušovaniu Občianskeho zákonníka. V zmysle občianskeho zákonníka nikto nesmie nad mieru primeranú pomerom obťažovať susedov hlukom, prachom, popolčekom, dymom, plynmi, parami a podobne.

Spaľovanie odpadu predstavuje aj porušovanie Zákona o odpadoch a taktiež Všeobecne záväzného nariadenia obce č. 2 z roku 2016 o nakladaní s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi na území obce Závažná Poruba. Triedený zber komunálnych odpadov je činnosť, pri ktorej sa oddelene zbierajú zložky komunálnych odpadov, vrátane biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu.

Zákon o ochrane pred požiarom zakazuje zakladať oheň tam, kde môže dôjsť k jeho rozšíreniu, zakazuje vypaľovať porasty bylín, tráv, kríkov atď.

Zákony umožňujú zelený odpad len zhodnocovať. Jedným z najjednoduchších spôsobov je jeho kompostovanie a vlastná výroba kompostu. V prípade, že občania nevedia tento druh odpadu zhodnotiť, odpad odvezú na miesto určené obcou.

Vážení občania, touto cestou vás žiadame o dodržiavanie jednotlivých zákonov a nariadení. Buďme k sebe a životnému prostrediu ohľaduplní. Vytvárajme spoločne zdravé životné prostredie pre všetkých občanov našej obce. Každý kto porušuje spomínané zákony a nariadenie môže dostať blokovú pokutu vo výške 33 € alebo môže byť potrestaný pokutou do výšky až 66 € v priestupkovom konaní.

Vladimír Mlynček, poslanec OcZ,
 komisia pre životné prostredie

Orba pod Poludnicou



Chlieb nepriletí ako vták, na chlebič treba poorať, pluh ťahať ako ťažký vlak.

Lavička je nielen pekná, ale aj bezpečná



Lavička pre chodcov ponad Žuberovku spájajúca cestu na Opalisko s priestormi športového areálu doslúžila. V záujme bezpečnosti návštevníkov navštevova-

ného strediska, pristúpila obec k oprave zábradlia i drevenej podlahy. K lepšiemu sa zmenil tvar i tvár lavičky. Nielen že je pekná, ale je aj bezpečná.

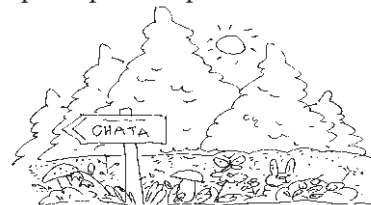


Všetky práce vykonala domáca firma JJ Bukas.

Holuby ako koníček



Pred tridsiatimi rokmi miestnu organizáciu chovateľov poštových holubov v Závažnej Porube tvorilo viac ako desať členov. Dnes sa tomuto koníčku venujú len traja Porubania: Ing. Ladislav Niňaj, Jaroslav Niňaj a Milan Mikuláš. Stali sa členmi organizácie vo Vrbici. Spoločne pripravujú svoje holuby na preteky. Holuby umiestnia do prepravičiek a zavezu na miesto, kde sa holuby vypustia. Práve v 29. augusta 2018 odviezli svoje holuby do Púchova. V rámci kondičného tréningu preletia 90 km. Dĺžka trate sa postupne predlžuje. Fotoobjektív zachytil našich holubiarov ako zavčas rána umiestňujú svoje holuby do prepravného vozíka. Potom už len trpezlivo čakajú, kedy a v akej počte priletia späť. -dm-



Históriu si treba pripomínať



Sprievod obcou

Predstavitelia obce a desiatky občanov položili pri príležitosti 74. výročia SNP vence úcty a vďaky ku vojnovým pamätníkom v Závažnej Porube. Starosta Pavel Betko najskôr položil veniec na Polčennom. Vo večerných hodinách sprievod občanov vykročil ku pomníku na nižnom konci. Emotívne protivojnové verše predniesla Danka Kulhavá a pieseň o krásach Liptova zaspievala Ženská spevácka skupina Závažnej Poruby.



Príhovor pri pomníku

Predstavitelia obce sa pri pomníku poklonili a poslanci OcZ položili veniec. Takto si naša obec pripomenula slávne, ale pohnuté roky, ktoré preživila v čase Slovenského národného povstania. Prítomní vyjadrili úctu obetiam a symbolicky poďakovali účastníkom protifašistického odboja. Zástupca starostu a predseda ZO SZPB Dušan Migaľa v príhovore uviedol: „Kto sa postaví na obranu svojej domoviny pred agresorom zaslúži si trvalú úctu a vďaku...“ Na záver pietnej slávnosti si účastníci spoločne zaspievali hymnickú pieseň Kto za pravdu horí.

-dm- Foto: Richard Macko

Po návšteve Dukly napísali

Jana Kačmariková

Chcem sa poďakovať usporiadateľom tohto zájazdu, program bol výborne zorganizovaný aj vďaka plk. v. v. Jánovi Martinkovi, ktorý nám počas cesty objasnil niektoré udalosti, čo sa udiali na Dukle počas druhej svetovej vojny.

Želmíra Macková

Deň ako každý a predsa pre nás, ktorí sme sa zúčastnili výletu na miesta bojov o Duklu verím, že zostane navždy v pamäti. Krásne počasie, dobrá organizácia, odborný výklad aj rozprávanie o utrpení vojakov a civilného obyvateľstva z úst miestneho sprievodcu v nás zanechalo hlboký dojem. Veľká vďaka usporiadateľom a pokora, obdiv, úcta padlým aj všetkým čo to museli pretrpieť. Kto nie je spokojný so životom, nech navštívi tieto a podobné miesta, na Slovensku ich máme viac a možno si rebríček hodnôt postaví trochu inak. Máme byť na čo hrdí. Ďakujem.

Poklonili sa hrdinom Dukly

Karpatsko – duklianska operácia bola útočná operácia sovietskych a česko – slovenských vojsk v jeseni 1944, ktorá mala spojiť SNP s Červenou armádou. Trvala 50 dní, hĺbka frontu 100 km, šírka 30 km. Počas operácie padlo 21 tisíc sovietskych a 1 800 čsl. vojakov. Všetky pamätné miesta sú vyhlásené za Národnú kultúrnu pamiatku.

Závažná Poruba – Dukla

Aktivitou domácej Jednoty dôchodcov, za podpory starostu Pavla Betku a v spolupráci s Oblasťným výborom SZPB v Liptovskom Mikuláši sa 12. septembra 2018 uskutočnil poznávací zájazd na tieto pamätné miesta. Ako sprievodca pôsobil vojenský historik plk. v. v. Ján Martinka. Štyridsať účastníkov najskôr navštívilo vojnový cintorín v mestečku Dukla v Poľsku. (Dukla sa nachádza 16 km severne od slovenských hraníc, žije tu 2 200 obyvateľov). Tu položili kyticu uvitú z porubskej čečiny. Potom vystúpili na 50 m vysokú rozhľadňu gen. Svobodu, postavenú v roku 1974 na hranici s Poľskom. Výklad sprievodcu doplnil Pavel Agnet podľa rozprávania svojho otca, ktorý na Dukle bojoval ako delostrelec 1. čsl. arm. zboru. Nasledovala zastávka pri pomníku ženistom a v úcte postáli na mieste, kde padol gen. Sázavský (100 m od poľskej hranice). Potom položili kyticu ku Pamätníku bojov v Duklianskom priesmyku. Tu v prítomných silno zarezonovala báseň Modlitba za mier. Ďalšia cesta smerovala do Údolia smrti, kde dodnes stoja tanky T-34 v bojovej zostave.



Pri pamätníku bojov v Duklianskom priesmyku

Kyticu kvetov položili aj ku soche gen. Ludvíka Svobodu vo Svidníku. Pozorne si prezreli expozíciu historických zbraní sledujúc faktografické rozprávanie vojenského historika. Pretože zájazd sa konal na meniny Márie, porubské nositeľky tohto mena položili veniec ku pomníku vojakov Červenej armády. Potom nasledovala prehliadka Múzea Karpatsko–duklianskej operácie vo Svidníku. Po celodennom putovaní účastníci zájazdu dospeli k myšlienke, že tieto pamätné miesta by mali navštevovať mladí ľudia, aby pravdivo poznali históriu a na vlastné oči sa presvedčili, že to, čo vojaci sľúbili, aj splnili: „.... i svoje životy ochotne dáme na obranu vlasti a jej slobodu! Tak prisaháme!“

text -dm- foto: Anna Cútová

Termínovník Komisia OcZ pre kultúru, vzdelávanie a šport

**Príležitostné akcie v čase:
október – december 2018**

(dátum, názov akcie, organizátor)

- **5. október 2018**
Vystúpenie pre DSS a ZpS, ZŠ MR
- **5. október 2018**
Šarkaniáda MŠ, ZŠ, rodičia
- **6. október 2018**
Murári, murári a ja murárečka, Vet. Poruba, FS Poludnica
- **7. október 2018**
Dožinky – skanzen Pribylina, FS Poludnica
- **10. október 2018**
Okresný aktív JDS Sv. Kríž, JDS
- **12. október 2018**
Úcta k starším, KD o 17. 00, Obecný úrad
- **13. október 2018**
Festival pódiových skladieb, Košice Gymnastky, Seniorka
- **16. október 2018**
Deň zdravej výživy, ZŠ MR o 10.00 ZŠ MR a JDS
- **16. október 2018**, Úcta k starším, KD o 10. 00, MŠ
- **17. október 2018**, Aut. zájazd Jablonka Poľsko, JDS
- **19. október 2018**, Úcta k starším a jubilanti o 15.00 KD, JDS
- **26. október 2018**, Lampiónový sprievod, MŠ, ZŠ MR, rodičia
- **2. november 2018**, Spoločné modlitby pri kríži, Cirk. zbor
- **11. november 2018** o 11. 11 hod. koniec I. sv. vojny 100 rokov, Obec Z. poruba
- **24. november 2018**, Gymteam, telocvičňa ŠK, Gymnastky ŠK
- **6. december 2018**, Mikuláš v MŠ o 9.30, MŠ
- **3.- 10. december 2018**, Týždeň Milana Rúfusa, ZŠ MR
- **7. – 9. december 2018**, Dni Milana Rúfusa, MŠ, ZŠ MR, Obec
- **16. december 2018**
Predajná výstava, ZŠ MR
- **16. december 2018**, Vianočný koncert detí a žiakov, KD, MŠ, ZŠ MR
- **21. december 2018**
Vianočné dielne o 10. 00, ZŠ MR pre MŠ
- **22. december 2018**, Sobotné večery o 18. 00, Dom Milana Rúfusa
- **26. december 2018**
Vianočný výstup na Poludnicu, Turist. oddiel ŠK
- **31. december 2018**, Batôžkový Silvester, Obecný úrad
- **5. január 2019**, Sobotné večery o 18. 00, Dom MR

Dušan Migaľa, predseda komisie

Číra, čára, čingurata v Liptovskom Jáne



V programe Ján-ských dní v Liptovskom Jáne sa predstavila aj porubská Poludnica. V piatok 22. júna 2018 zahrala v novovybúvanom prírodnom amfiteátri choreografiu Mgr. Art. Eleny Chovanovej Na porubskej zábave. Hoci v čase vystúpenia drobno mrholilo a pofukoval chladný vietor, atmosféra v publiku bola radostná a veselá. Vystúpenie prítomné obecenstvo oslovilo a potešilo.



Na záver Poludnica zaspievala žartovnú pieseň zo Závažnej Poruby Číra, čára, čingurata... Žiada sa pripomenúť, že text zostavil Milan Rúfus. Pieseň mala svoju premiéru na silvestrovskom kabarete, ktorý uviedla porubská mládež v roku 1950.

text: -dm- foto: Juraj Záborský



Poludnica svetu predstavila Slovensko

Letná škola esperanta sa konala 14. – 22. júla 2018 v Liptovskom Mikuláši.

Viac ako 250 účastníkov z celého sveta čakal zaujímavý program. Doobeda vyučovanie esperanta, popoludní výlety, šport, turistika, tvorivé dielne a večer kultúrny program. V rámci národného večera porubská Poludnica predstavila Slovensko cez naše folklórne tradície. Ponúkla porubské piesne, tance a kroje. Po aplauze pridala dve žartovné piesne zo Závažnej Poruby. Záštitu nad Letnou školou esperanta (somera-esperanto-studado) prebrali: Martina Lubyová, ministerka školstva, vedy, výskumu a športu SR a Ján Blcháč, primátor mesta Liptovský Mikuláš.

text: -dm- foto: Katka Migalová



Obec Liptovské Sliače

udeľuje



ĎAKOVNÝ LIST

folklórnej skupine
POLUDNICA

za účinkovanie na 12. ročníku festivalu
Liptovské dni matky 2018

28. - 29. júla 2018
v Liptovských Sliačoch



Mgr. Milan Friš
starosta obce

Poludnica účinkovala v Liptovských Sliačoch



Obec Liptovské Sliače usporiadala v dňoch 28. – 29. júla 2018 12. ročník Liptovských dní matky. V scénickom programe Susedia zhora i zdola sa predstavili folklórne kolektívy z Východnej, zo Smrečian a zo Závažnej Poruby. Porubská Poludnica uviedla choreografiu Mgr. Art. Eleny Chovanovej Na porubskej zábave. Priaznivci folklóru v amfiteátri Pažite potleskom ocenili kvalitnú prezentáciu porubského folklóru. Obec L. Sliače udelila Poludnici. Ďakovný list a venovala veľkú kyticu kvetov.



text: -dm- foto: S. Kuzma

Peštianski murári tancovali v Lúčkach



Sedemnásť ročník Dolnoliptovských folklórnych slávností pod Chočom v Lúčkach trval tri dni: 20. – 22. júla 2018. V sobotu sa pred preplneným amfiteátrom Markuška predstavili tri folklórne skupiny z Liptova (Lúčan, Važec, Poludnica) a tri folklórne súbory zo Slovenska: FS Topľan Giraltovce, FS Karpaty Bratislava a FS Mladost Dubnica nad Váhom. Porubská Poludnica uviedla scénický obraz akoby vystrihnutý z obecnej kroniky pomenovaný Privítanka murárov. Príbeh peštianskych murárov, čo sa vrátili z múračiek v Pešti domov oslovil, rozjasal publikum a to nešetřilo potleskom.



text -dm- foto: S. Kuzma



Čo čas dal

Volebné obdobie 2014 – 2018

Pavel Beňko, starosta

Štyri roky ubehli ako voda a tak je tu čas zhodnotiť volebné obdobie 2014-2018.

V prvom rade sme sa snažili vytvoriť v obci atmosféru vzájomnej úcty, pokoja a tolerantnosti. Nie je to jednoduché, keďže okolo nás vládne násilie a nenávisť. Vážim si, že žijeme v relatívne pokojnej obci. Strážme si hlavne odkazy našich predkov o prajnom a pracovitom slovenskom národe.

Naša obec je finančne plne stabilizovaná, o čom svedčí hospodárenie s prebytkom každý rok a spolu s poslancami obecného zastupiteľstva sa podarilo znížiť verejný dlh obce za štyri roky o 32%.

Zároveň sme dokázali vyfinancovať veľa projektov, či už z vlastných prostriedkov a tiež z podpory štátu a únie.

Spomeniem tie najznámejšie:

Rok 2015:

- Vykonali sme zazelenanie okolia cintorína a Domova sociálnych služieb. Financie boli z Environmentálneho fondu - 21 000,- €
- Veľkým a pre obec úsporným projektom sa stalo uchádzať sa o grant na výmenu a rekonštrukciu verejného osvetlenia, ktoré už viac nesvietilo ako svietilo. Podarilo sa a výsledkom bol grant z Ministerstva hospodárstva vo výške 91 000,- € obec doplatila - 4 750,- €
- Začali sme s rekonštrukciou mostov v obci. Prvým a najhorším bol most pri Brodke, na ktorý sme vybavili financie z Úradu vlády SR vo výške - 11 000,- €
- Podarilo sa odkanalizovať v spolupráci s LVS rekreačno-sportové stredisko Opalisko s možnosťou dopojenia Suchej a Brestovej doliny. LVS po dobu 6 rokov túto investíciu odkupuje - 75 000,- €
- V kultúrnom dome sme zrekonštruovali a rozšírili sociálne zariadenie. Pribudlo aj WC pre imobilných občanov 24 300,- €
- Osadili sme nové vývesné skrine v obci ako aj úradnú tabuľu - 1 750,- €
- Pre zamestnancov obce sme vybudovali šatňu a sociálne zariadenie v priestoroch garáží v sume - 3 313,- €
- Na obecnú úradu a kanceláriách ZML PS a obradnej miestnosti sme vymenili okná, ktoré boli v havarijnom stave - 2 500,- €
- V spolupráci s ECAV sme zrekonštruovali a zmodernizovali nefunkčné zvony vo veži pri škole - 6 240,- €
- Vypracovali sme Doplnok k územnému plánu, ktorý rieši zastavanosť v novom stavebnom obvode v Potočku, kde

by v prvej fáze malo vyrásť 67 nových domov - 8 000,- €

- Pre zlepšenie služieb v obci sme zakúpili nový traktor s čelnou radlicou, sypačom a vlečkou - 54 000,- €
- Vymenili a doplnili sme dopravné značky na miestnych komunikáciách - 5 400,- €
- Opravili sme most pri medokýši, ktorého výustnú časť zobrala veľká voda - 2 300,- €
- Opravujeme ďalšie dva mosty a to Na úvetri a pri Mordáčikovcoch - 5 400,- €
- Podarilo sa vybaviť financie na obnovu hasičskej zbrojnice a to výmenu strechy, okien a dverí - 28 000,- €; z vlastných - 4 000,- €
- Toho času dokončujeme rekonštrukciu materskej školy, ktorá pozostáva z výmeny okien a dverí, zateplenie plášťa budovy, vynovenie spální, tried a jedálne - 75 000,- €
- V Základnej škole Milana Rúfusa sme museli v zime riešiť havarijnú situáciu kotolne. Podarilo sa vybaviť zo štátu 22 000,- € a 5 300,- € dala obec. Dnes kúrim peletkami, v škole je teplo a v kotolni čisto - 27 300,- €
- V záhrade za Požiarnou zbrojnicou a v Rúfusoví záhrade vyrastá náučná včelnica, aby sme pre budúce generácie zachovali včelárstvo v obci - 11 000,- €
- Rozpracovaný je projekt rekonštrukcie kultúrneho domu. Jedná sa o výmenu okien, dverí, zateplenie, fotovolt. osvetlenie, elektrika a vykurovanie. Momentálne čakáme na schválenie projektu z eurofondov vlastné - 30 000,- €; dotácia 640 000,- €
- V spolupráci so Slovenskou správou ciest postupne opravujeme Hlavnú ulicu. V tomto roku v dĺžke 600 m.
- V rámci odpadového hospodárstva máme schválený projekt na kompostéry pre každú domácnosť
- Zároveň popri týchto väčších investíciách sme riešili množstvo drobných.

Spomeniem niektoré:

- parkovisko pred kotolňou
- náter zábradlia okolo vody a na mostoch
- náter stĺpov miestneho rozhlasu
- detské ihrisko v materskej škole
- vykonávame letnú aj zimnú údržbu v obci
- poorezávali sme stromy v obci
- opravili sme mostík na starom ihrisku
- opravili sme zdeformované časti chodníka na Hlavnej ulici
- opravili sme strechu na garážach v Základnej škole MR
- zaobstarali a osadili sme lavičky a smetné koše
- na cintoríne sme zrevitalizovali stromy
- niektoré spilili, niektoré opílili
- predĺžili sme osvetlenie na Kostolnej ulici od Bátorého po DSS.



Závažná Poruba, moja rodná

Keď to spočítame, investície v obci dosiahli peknú sumu a to do 500 000,- €.

Okrem investícií žila obec aj bohatým kultúrnym, športovým a spoločenským životom.

- pripomenuli sme 70 rokov evakuácie v obci
- oslávili 90 rokov Dobrovoľného hasičského zboru
- oslávili 150 rokov Základnej školy Milana Rúfusa
- oslávili sme 45 rokov materskej školy

Pravidelne organizujeme v spolupráci základnej, materskej školy, OZ Naveky závažná, Športového klubu, Lyžiarskeho klubu, DHZ, ECAV, Seniorskou, FS Poludnica

- Deň matiek
- vianočný koncert
- v októbri si uctievame starších občanov
- organizovali sme Dni folklóru
- v decembri Dni Milana Rúfusa
- Cestu rozprávkovým lesom
- Porubskú olympiádu
- Memoriál Štefana Kubovčíka – bežci
- Memoriál Milana Jurečku – zjazdári
- turnaj - futbalový - O pohár starostu obce
- chodíme s Homrlajom na fašiangy
- na Ducha sadíme mája
- Malokarpatská vínná cesta

Podarilo sa obnoviť činnosť ochotníckeho divadla v obci.

Všetky tieto akcie nám spríjemňuje Seniorska, FS Poludnica, deti ZŠ MR, MŠ, gymnastky, ako aj ostatní občania.

Taktiež pokračujeme v cezhraničnej spolupráci s Gminou Nový Targ, Poľsko a moravskými Bohuslavcami, ČR.

Pravidelne, štvrťročne vydávame Porubské noviny, ktoré informujú a dokumentujú všetko dianie v obci. Webová stránka obce podáva spravodajstvo o živote v obci, je aktualizovaná a hojne navštevovaná.

Záverom sa chcem poďakovať všetkým organizáciám v obci za vzornú spoluprácu, ďakujem aj poslancom za konštruktívny prístup pri riešení problémov. Veľké poďakovanie patrí aj zástupcovi starostu Dr. Dušanovi Migalovi. Avšak najväčšie poďakovanie patrí vám, milí spoluobčania za podporu, pomoc a dobré nápady.

Dušan Migala, zástupca starostu

V čase neprítomnosti som zastupoval starostu v plnom rozsahu, okrem pracovnoprávných vzťahov; podieľal som sa na príprave zasadnutí OcZ po stránke vecnej i obsahovej. Zúčastňoval na rokovaníach o veciach týkajúcich sa koncepcie a rozvoja obce. Bol som prítomný na procese verejného obstarávania a výberového konania organizovaného obcou. Po dohode so starostom obec zastupoval v oblasti spoločenských záležitostí (občianske obrady, pohreby), vykonával operatívne činnosti a úlohy podľa pokynov starostu obce. Pôsobil ako predseda Komisie OcZ pre kultúru, šport a vzdelávanie. Participoval na obsahovej i organizačnej príprave osláv významných výročí a jubileí. K pamätným dňom a dôležitým udalostiam organizoval príležitostné akcie. Koordinoval kultúrnu činnosť: folklórne tradície, divadlo, činnosť spevokolov, aktivity Domu Milana Rúfusa, miestnu knižnicu; spolupracoval s cirkvami pôsobiacimi na území obce; podporoval šport vo všetkých druhoch: podmienkami, organizačne, personálne, slovom i obrazom informoval verejnosť o dianí v obci. Dokumentoval spoločenský život prostredníctvom Porubských novín ako šéfredaktor a prispieval na webovú stránku obce. www.zavaznaporuba.sk

Závažnú Porubu zviditeľňoval vo všetkých prostriedkoch masovej komunikácie na úrovni okresu, samosprávneho kraja i Slovenska (My Liptovské noviny, Evanjelický posol, Bojovník, Obecné noviny... Webová stránka ECAV...)

Aktívne spolupracoval so všetkými spoločenskými organizáciami a občianskymi združeniami. Podieľal sa na zahraničných kontaktoch (Česká republika, Poľsko) v oblasti poznávania, výmeny skúseností, kultúry a športu.

Nepodarilo sa odsúhlasiť zápis v obecnej kronike, ktorú vedie RNDr. Tatiana Čermáková.

Kandidujem aj pre nasledujúce volebné obdobie.

+ + +

Magdaléna Ilanovská, poslankyňa

V obci ako poslankyňa som pôsobila už štvrté volebné obdobie. Je to veľa alebo málo, ... ťažko povedať. Každé to štvorročné obdobie malo svoje klady aj zápory. Byť poslancom nie je ľahká úloha, ale kto sa dá na túto dráhu, ten to dopredu zväží. Vyhovieť všetkým občanom sa jednoducho nedá.

Teraz na konci tohto volebného obdobia prichádza zúčtovanie. Keď som si vo svojom vnútri zrekapitulovala čo som pre obec urobila, bolo to neľahké zistenie. No sama sebe, ale aj svojim voličom musím priznať, že posledné štyri roky boli pre mňa veľmi ťažké. Vo svojom volebnom programe som mala uvedené dva

oporné piliere. V prvom, pomoc pri znovuzrodení folklórnej skupiny Poludnica. Podarilo sa. Dnes veľmi dobre funguje pod odborným, režijným vedením Mgr. Art. Eleny Chovanovej a dobre reprezentuje našu obec. Posledné čo som pre uvedenú skupinu urobila, bola odoslaná požiadavka smerujúca k obecnému úradu o finančnú pomoc na zakúpenie číziem ku kroju. V druhom spomínanom pilieri, bol môj záujem zapojiť sa /laickým pohľadom/ do využívania obecných finančných prostriedkov prostredníctvom Finančnej komisie. Komisia bola obecným zastupiteľstvom uvedená do činnosti. Nikdy však nebola fungujúca a v konečnom dôsledku bola aj zrušená. Mala som za to, že keď komisiu zvolilo obecné zastupiteľstvo, tak ju v prípade nepotrebnosti malo aj zrušiť. Nestalo sa tak. Preto som ako jediná poslankyňa počas posledného volebného obdobia nepracovala v žiadnej komisii. Niekoľko krát som na zastupiteľstve apelovala, že som ochotná pracovať, ale nik mi úlohy nezdával. Čo môžem hodnotiť kladne, je komunikácia s voličmi. Dobré som ich počúvala a ich požiadavky, návrhy, či pripomienky predkladala obecnému zastupiteľstvu.

Je mi ľúto, ale moja predstava o práci poslankyne bola v inej podobe. Neviem, či som naplnila očakávania svojich voličov, ale svoje ambície som nenaplnila.



Ilustrácia: Ján Šmeringaj

Ivan Jačala, poslanec

Pracoval som v komisii pre životné prostredie a ochranu verejného poriadku. Moja činnosť bola zameraná na životné prostredie, dodržiavanie VZN, hájenie záujmov obce a občanov.

Môj volebný program som sa snažil plniť a presadzovať v rámci svojich možností, vyplývajúcich z právomocí poslanca OcZ, čo sa mi aj podarilo. V obci je stále čo vylepšovať. Nepodarilo sa mi pozitívne ovplyvniť správanie ľudí, ignoráciu a neochotu zapájať sa do vecí verejných. Toto by som chcel zmeniť v budúcom volebnom období, ak budem kandidovať a prípadne budem zvolený za poslanca OcZ.

+ + +

Pavol Jedlička, poslanec

Na rokovania OcZ som chodil pripravený, preštudoval prijaté materiály

a hlasoval v záujme občanov. Kde bolo potrebné, podal pomocnú ruku nielen radou, ale aj činom. Svoju profesionálnu spôsobilosť som uplatňoval ako člen komisie pre verejný poriadok v zmysle platných zákonov a všeobecne záväzných nariadení obce. Za štyri roky som získal predstavu o tom, ako funguje samospráva obce. Žiada si reálne a racionálne hodnotenie situácie, rozhodovanie v záujme rozvoja obce a zlepšovania podmienok života jej obyvateľov. Prácu poslanca chápem ako službu občanovi. Kandidujem aj v nasledujúcom období.

+ + +

Stanislav Kuzma, poslanec

Ako poslanec OcZ som pracoval tri roky. Nahradil som Petra Lešťana, ktorý sa stal zamestnancom obce. Materiály, ktorými sa bude zaoberať zastupiteľstvo (rozpočet, investičné zámery, rozvoj obce...) som vždy dopredu prečítal, aby som vedel zaujať stanovisko. Hlasoval som podľa svojho vedomia a svedomia, no vždy v záujme obce a jej občanov. Pripomienky, opodstatnené návrhy, či podnety občanov som predkladal na riešenie a trval na ich plnení. Rozhodol som sa kandidovať aj v nasledujúcom volebnom období. Budem podporovať volebný program, ktorý predloží zvolený starosta, rozprávať sa s občanmi a pomáhať riešiť ich problémy.

+ + +

Vladimír Mlynček, poslanec

V končiacom volebnom období som pracoval v komisii pre životné prostredie a verejný poriadok. Počas celého obdobia som podporoval všetky organizácie pôsobiace na území našej obce v ich činnostiach. Podieľal som sa na novom VZN o odpadoch a celkovej stratégii obce v odpadovom hospodárstve. Viaceré projekty ako generel zelene alebo kamerový systém sú pripravené na realizáciu v najbližšom období. Veľa vecí ostalo nedoriešených, verím však, že nový poslanecký zbor ich vyrieši a posunie našu obec vpred.

+ + +

Martina Valášeková, rod. Niňajová, poslankyňa

zhodnotenie práce poslankyne vo volebnom období 2014 – 2018 nepredložila.

+ + +

Vladimír Duda, poslanec

zhodnotenie práce poslanca vo volebnom období 2014 – 2018 nepredložil.

+ + +

Peter Haviar, poslanec

zhodnotenie práce poslanca vo volebnom období 2014 – 2018 nepredložil.

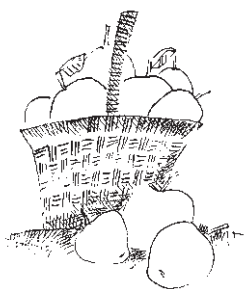
Veľké vína Malých Karpát sa ochutnávali v Závažnej Porube



V poradí už po piaty raz zastavila Malokarpatská vínná cesta v Dome Milana Rúfusa. Stalo sa tak v piatok 13. júla 2018. Bolo to radostné stretnutie umocnené piesňou a rozhovormi nad pohárom dobrého vína. Prítomných privítal starosta Pavel Beťko. Hostí na prehliadku expozície Domu Milana Rúfusa pozval predseda OZ Naveky závažná Pavel Baráni. Predsedníčka OZ Malokarpatská vínná cesta na začiatku uviedla: „Závažná Poruba je takým miestom, z ktorého vyžaruje kultúrny fenomén. Vyhovuje našej koncepcii prezentácie vína na atraktívnych lokalitách Slovenska, a to nielen pre miestnych, ale aj návštevníkov takýchto miest. Okrem toho naši vinári na cestách sú tiež cestovatelia a osobitne tí, ktorí na tieto prezentácie chodia, sú aktívni turisti a oslovilo ich aj okolie obce s nádhernou scenériou Poludnice a Nízkych Tatier.“ Potom Poludnica zaspievala piesne o víne a ponúkla aj porubské piesne. Veľké vína Malých Karpát potešili účastníkov tejto neobyčajne zaujímavej a atraktívnej aktivity. Vínná cesta v tomto roku oslovila a stala sa inšpiráciou pre konzumáciu kvalitných slovenských vín.



text: -dm- foto: Katarína Devečková



Darovali nám Kroniku murárov

Tri liptovské obce: Liptovský Peter, Jamník a Vavrišovo združili finančné prostriedky a spoločne vydali knihu pod názvom Kronika murárov. Autormi knihy sú: Jozef Hlavaj, Martin Abrahám a Peter Vítek. Zaujímavá, takmer 200 stranová publikácia, obsahuje fakty zo života murárov, ich príbehy a výsledky ich práce. V jednej kapitole kniha venuje pozornosť aj murárom zo Závažnej Poruby, čo stavali Budapešť. Na slávnostnom uvedení knihy bol prítomný aj starosta Pavel Beťko. Starostka Liptovského Petra Anna Papajová obdarovala Závažnú Porubu výtláčkom tejto vzácnej knihy. -dm-

Aj nám Pán Boh pomohol



„Vďaka Ti, Bože, nebeský Otče,
za krásu sveta, za každý plod,
za plné klasy, za poľné kvieťa,
za dary zeme, lesov a vôd.“

Slová jednej z nábožných piesní, ktoré zazneli v nedeľu 30. septembra 2018 v evanjelickom chráme Božom v Závažnej Porube hovoria za všetko. Vyjadrujú našu vďačnosť a poďakovanie za tohtoročnú požehnanú úrodu. Jej dary bohato zdobili chrám, priniesli ich aj členovia Folklórnej skupiny Poludnica. Spevokol Fidelitas svojím vystúpením podčiarkol atmosféru sviatočného dňa. Modlitbou sa prítomní poďakovali nielen za materiálne, ale aj duchovné požehnanie.

text i foto: Katarína Devečková

Ema Lesáková Vyznanie Poludnici

Vypínaš sa skromne nad našou dedinou,
občas sa zahališ nepriehľadnou hmlou.
Naraz stratí sa biely oparu šat,
zaraz zhodíš zo seba smutný vzhľad.

V zime zas presvieti ťa slnko,
najmä na poludnie
a zdá sa, že všetkým zrazu veselšie je.
Dvíhame široké oči hore – vyššie k tebe,
čakáme, ak treba, či nás už nepoleje.
Zem okolo, lúky lesy – pýcha naša,
pre zvery, vtákov, hmyz – dobrá paša.

V zime pokryje ťa čistá bieloba
a postavami lyžiarov mihne sa ich prilba.
S palicami i bez nich, dolu sa spúšťajú,
z ich úspechov všetci radosť majú.

Moja rodná

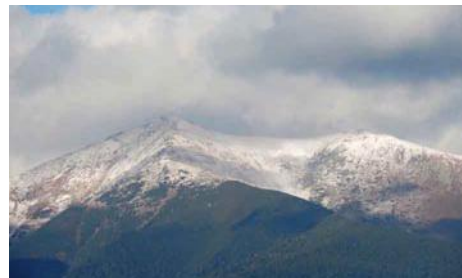
Tam, kde cez Žuberovú preskakujú
vlnky malé,
Poludnica s Opaliskom hľadajú dolu stále.
Strážia svoju dedinu, ba celú jej občinu.
Mnohí ju zovú Naveky Závažnú.

Často a naddlhoo ma zahňalo do sveta,
no nič ju nevytrhlo z môjho srdca.
Okolité jej hory: Suchá, Baran, Hrádok,
Žiar, Lieštiny,
poznala som ako vlastný nos jediný.

Hríby, lesné jahody, maliny,
čučoriedky, brusnice,
vedeli doslova zapáliť moje líce.
Tak som sa tešila za svitaní so ženami,
keď sme vystupovali na miesta
s čučoriedkami.
Peštianské košíky aj oberky plné na pleci,
kráčajúc, tešiác sa domov,
dolu dolinou všetci.

Autorka: Ema Lesáková, rod. Niňajová
(z Ulice), 86 ročná, toho času žijúca
v Dome sociálnych služieb NESTOR v
Zázrivej.

A je to tu!



Vo vyšších polohách Tatier napadal 24. septembra 2018 prvý sneh. Aj keď klimatológovia predpovedajú, že sa rýchlo roztopí, predsa je prvý. A prvý zostane vždy prvý.



Podakovanie za úrody zeme (Kniha Rút 2.2 - 8.23)

Podakovanie za úrody zeme je sviatok, ktorý je na jednej strane veľmi vzácnym, na druhej strane veľmi dôležitým. V tento deň vidíme zreteľne Božiu starostlivosť o človeka. V tento deň za túto starostlivosť chceme ďakovať. Zelenina a ovocie, ktorými zvykneme vyzdobiť kostol – to je viditeľná Božia láska k človeku. Tieto dary nám priamo ukazujú a hovoria: Pozrite sa na nás, toto vám dal Boh. Na užívanie. A priznajme, tohto roku naozaj hojne. Tieto dary sú znakom Božej dobroty a lásky. Pán Boh nie je nečinný. Pán Boh je verný. Tieto dve skutočnosti vidíme aj v prečítaných slovách zo starozmluvného príbehu knihy Rút.

Mnoho bádateľov pokladá knihu Rút za milú poviedku, ktorá sa dostala do Biblie len preto, že sa v nej hovorí o predkoch kráľa Dávida. Je to príbeh, ktorý sa začína veľmi smutne a nešťastne, no postupne môžeme sledovať, akým úžasným spôsobom Pán Boh mení ľudské utrpenie na radosť a pokoj. Je to príbeh rodiny, ktorá musela emigrovať do cudziny z dôvodu hladu v ich krajine. Elímelech, jeho žena Noémi a ich dvaja synovia odišli bývať na moábske stráne. Túžba po jedle ich prinútila odísť z domova. Paradoxom však je, že tam, kde išli hľadať pokoj a istotu, našli smútok, utrpenie a bolesť. V cudzine zomiera Elímelech a neskôr aj jeho dvaja synovia – Machlón a Kiljón. Noémi tak zostáva sama so svojimi dvoma nevestami – Rút a Orpou. Po čase sa vracia naspäť do Betlehema, kam s ňou odchádza i jedna z týchto mladých žien – Rút. A práve skrze Rút si Noémi bude môcť uvedomiť, že to, čo jej Pán Boh vzal v manželovi a jej dvoch synoch, jej bohato vrátil v jej neveste. Po príchode do Betlehema Rút oznamuje Noémi, že chce ísť na pole zbierať klasy. Chce ísť postarať sa o seba aj svoju svokru. Rút je cudzinka a osamelá mladá žena, a tak je na poli vystavená nebezpečenstvu. Napriek tomu sa odhodlá ísť, aby zaobstarala potravu pre dve ženy – vdovy. Nechce len tak pasívne sedieť doma. Svoju lásku k svojej svokre chce aktívne dokázať tým, že ide pracovať na pole; že ide pracovať na miesto, kde sa opäť Hospodin dokázal ako starostlivý Boh. Dary tohtoročnej úrody sú tiež dôkazom toho, že ani tento rok Pán Boh nebol nečinný. Áno, je to tak, že jeden rok máme toho viac, ako

tohto roku, iný zase menej. No nikdy to nie je tak, že nemáme nič. To svedčí nie o Božej nečinnosti, ale o Božej činnosti, o Jeho starostlivosti o svoj ľud. Uvedomovanie si Božej starostlivosti cítiť aj z pozdravov Bóaza a žencov. Keď prichádza Bóaz na pole, hovorí svojim žencom: „Hospodin s vami!“ A oni mu odpovedajú: „Požehnaj ťa Hospodin!“ Títo muži si dobre uvedomujú, kto stojí za ich všetkou námahou. Oni vedie že keby nebol Hospodin s nimi, ťažko by niečo žali. Toto si má uvedomiť aj Rút, ktorá prišla do Izraela z pohanskej krajiny. Ako keby jej chceli naznačiť: To, že tu dnes si a máš čo zbierať, je predovšetkým dielom nášho Boha. A dávajú to poznať už v obyčajnom pozdrave: Hospodin je s vami!

• • •

Na Rút je vzácna jej pracovitosť. Nebolo to len nejaké chvíľkové vzplanutie, ako je to neraz u mladých ľudí dnes, čo sa týka práce. Rút neodpočívala doma ani na chvíľku. Za prácu, ktorú si našla, bola naozaj veľmi vďačná, nechcela o ňu prísť, a preto k nej pristupovala zodpovedne – pridržala sa Bóazových služobníckych, až do konca žatvy. Pri tom všetkom ten slub, ktorý dala svojej svokre „Nenúť ma opustiť ťa a odísť od teba! Lebo kam ty pôjdeš, pôjdem i ja, a kde budeš bývať, budem bývať i ja! Tvoj ľud bude mojim ľudom, tvoj Boh bude mojim Bohom“ naplnila do bodky. Po celý ten čas bývala s ňou. Akoby chcel pisateľ tejto knihy naznačiť, že Rút sa nechodila zabávať, nechodila na žiadne „žúrky“, kde by možno flirtovala s opačným pohlavím. Ona bola po celý čas verná slubu, ktorý dala svojej svokre. Bola jej vernou nevestou.

Modlitba: Bože, Stvoriteľ náš, ktorý nám ustavične udeľuješ svoje dary, daj prosíme, aby sme si každý deň uvedomovali, že sme závislí od Tvojej milosti. Ďakujeme za dar života, za prácu a blížnych, za požehnanie na poliach, za všetko dobré a krásne vo svete, čo si pre nás stvoril. Nadovšetko Ti však ďakujeme za Tvoj najväčší dar, za Tvojho Syna Ježiša Krista, ktorý je Pánom života a radosťou našich duší. Prosíme Ťa, požehnaj a ochraňuj sejbu svojho svätého slova v našich dušiach. Učiniť to pre svojho Syna a nášho Pána, požehna- ného na veky vekov. Amen

Mgr. Vladimír Pavlík,
nám. farár v Záv. Porube

Päťdesiat rokov v službách cirkvi



Seniorka Liptovsko-oravského seniorátu Katarína Hudáková blahožela jubilantovi

Deviata nedeľa po Sv. Trojici (Nedeľa prezieravej múdrosti) sa stala vzácnym dňom nielen pre Vladimíra Pavlíka, zborového kňaza ECAV v Závažnej Porube, ale aj pre celú evanjelickú cirkev. Kázňou na slová Ev. Lukáša (22, 45 - 47) poslúžila seniorka LOS Katarína Hudáková. Uviedla: „...brat farár Vladimír Pavlík je už päťdesiat rokov v službe svojho Pána a jeho cirkvi. Od pána Boha dostal vzácne dary: zrozumiteľne zvestovať Božie slovo, krásne spievať, hrať na organe a byť milým a láskavým k ľuďom. Nie je to súkromná záležitosť, ale oslava služby svojmu Pánovi... Je to najdlhšie pôsobiaci kňaz v celom Liptovsko – oravskom senioráte... Účinkuje aj ako seniorálny kantor. Keď treba, zastupuje nielen kňaza, ale aj kantora. Patrí mu vďaka a naša úcta...“

V zastúpení domáceho ev. zboru Danku Kulhavá k slovám podakovania a uznania priložila aj veľkú kyticu kvetov. Spevokol Fidelitas, ktorý založil v roku 1987, venoval oslávencovi jednu nábožnú pieseň. a dirigentka MUDr. Kvetoslava Antolová odovzdala kyticu. Vladimír Pavlík bol po štúdiách na Evanjelickej bohosloveckej fakulte UK v Bratislave vysvätený za kňaza v roku 1968 v Hybiach. Ako kaplán pôsobil vo Svite, ako farár v Mostovej pri Galante, v Ratkovskom Bystrom, Hnúšti a od roku 1987 pôsobí v Závažnej Porube. Po službách Božích, ktoré sa konali 29. júla 2018 prítomní uznali, že rozdávať seba druhým dokáže len človek s veľkým srdcom a nezvyčajným darom lásky k Pánu Bohu.

text i foto: Dušan Migala



Príbeh života napísaný vierou

Vladimír Pavlík: Ďakujem Bohu za to, že mi dáva mnoho síl, veľa chuti do práce. A je so mnou do tejto chvíle.



Začnime krátkou, ale zložitou otázkou: aké miesto má kňaz medzi ľuďmi? „Je to rozsievateľ Božieho slova,“ pohotovo, pritom pravdivo presne vyjadril svoje poslanie evanjelický

farár Vladimír Pavlík, ktorý v tomto roku oslávil vzácné jubileum: polstoročie v službách cirkvi. Ku gratulantom sa pripojilo vedenie obce i redakcia Porubských novín. Hovorili sme o zážitkoch a citových skúsenostiach z detstva, či mladosti, o prvých dotykoch kňaza s cirkevným zborom. Nielen z úcty oficiálnej, ale z úcty k pravde Božej i ľudskej sme zaznamenali päťdesiat ročnú dráhu života činovníka Evanjelickej cirkvi na Slovensku. Proste zapísali životný príbeh služobníka Božieho ako starostlivého otca rodiny, suseda, priateľa, vrstovníka... Po vypočutí nevšedného životného príbehu sme uznali, že rozdávať seba druhým dokáže len človek s veľkým srdcom a nezvyčajným darom lásky k Bohu.

Predovšetkým zvedavá otázka významnej a dôležitej skutočnosti: pán farár, čo vás viedlo k rozhodnutiu stať sa kňazom?

„Moje rozhodnutie študovať teológiu nebolo spontánne, prichádzalo prirodzenou cestou. Vyrastal som vo veľmi zbožnej rodine. Otec je dodnes známy svojim luteránskym pohľadom na svet a život. Aj jeho život je v tomto smere vedený. Starý otec bol veľký „pismak“, veľký človek, úžasne som si ho vážil. Bol to na tie časy veľký vzdelanec, keby bol žil v inej dobe určite by bol dosiahol veľmi veľa. Mal dokonca akýsi certifikát od nebohého brata biskupa Čobrdu, ktorý ho oprávňoval k tomu, že keď navštívil niektorý cirkevný zbor vo vtedajšom Československu, mohol požiadať domáceho kňaza o to, aby mu tam dovolil kázať ako civilistovi. Takýto certifikát malo veľmi málo ľudí. Takže rozhodnutie študovať teológiu vo mne rástlo tak ako som rástol a silnel na tele i na duchu. Keď som dosiahol k tomu potrebný vek, rozhodol som sa definitívne. Samotná teológia ma veľmi naplňala. Celých päť rokov mi ubehlo veľmi rýchlo. Sú to časy, na ktoré úžasne rád spomínam, pretože boli naplnené predovšetkým štúdiom, no na druhej strane mojimi rôznymi záujmami: preferoval som šport, kultúru, mali ma za pomerne slušného

muzikanta, takže ma využívali aj páni profesori- pretože to boli zároveň aj farári, pri rôznych príležitostiach v okolitých zboroch Bratislavy. Môj študentský život bol teda pestrý a krásny, mal som šťastie na mnoho dobrých priateľov a to nielen počas štúdia, ale i v živote. A som veľmi rád, že práve pri mojom jubileu to môžem povedať.

Nemajte mi za zlé, ak spomeniem slová múdreho básnika: „Učiteľ je kostolníkom, ktorý ako prvý zapaluje sviečku poznania v žiakovej hlave.“ Je to pekne povedané. A ja sa vás pýtam: S ktorými menami učiteľov sa spájajú najkrajšie spomienky?

V pamäti a dobrom mi ostali mnohí učители z gymnázia. Rád spomínam na pani profesorku Katku Tobíkovú, ktorá nás učila biológiu. Bola to veľmi milá mladá dáma, ktorá mala veľmi dobrý vzťah ku svojim žiakom. Spomínam aj na pána profesora Rochlicza, ktorý bol mojím triednym. Bol to Žid. Čo je však veľmi zaujímavé? Keď sa dozvedel, že idem študovať teológiu pred spolužiakmi reagoval veľmi stroho, ale v súkromí vyjadril veľkú radosť z toho, že som sa tak rozhodol, čo ma osobne veľmi povzbudilo. Veľmi rád spomínam na profesorov z teologickej fakulty: Predovšetkým na pána profesora Petrika, ktorý bol veľmi známy v umeleckých kruhoch. Na jeho fare sa vystriedalo strašne veľa ľudí. Tu som sa napríklad zoznámil so Zdenkom Sychrom, s nebohým Julkom Satinským...Pri zaujímavých debatách sme spolu vypili niekoľko pohárikov dobrého vína. Pán profesor bol úžasne ľudský človek. Spomeniem takúto vec: keď išiel celý autobus študentov z tzv. dekanského dňa, zastavili sme sa po ceste na fare u spomínaného pána profesora. A on neraz bol ochotný nakŕmiť a napojiť aj štyridsať ľudí. Bolo to gesto skutočne veľkého človeka.

Veľmi rád spomínam na pána profesora Vladimíra Olexu, ktorý bol zároveň farárom v Modre. Bol to úžasne múdry človek, neskutočný filozof. Keď ho človek počúval na prednáškach, tak mal pocit, že vie všetko. Vedel doslova vkladať múdrosti do hlavy. Škoda, že zomrel veľmi mladý. Jeho smrť ma hlboko zasiahla, pretože tohto človeka som mal veľmi rád. Samozrejme, boli tam aj iní profesori: pán profesor Karol Nandrásky. Zbožňovali sme jeho kázne plné provokácie. Oslovil nás odvážnymi názormi na mnohé veci, ktoré neraz zarezonovali aj v cirkevných

kruhoch. Mnohé z jeho myšlienok pretrvávajú dodnes. A tak by sme mohli spomínať veľmi dlho.

Tým, čo ukončia štúdiá zvykneme pripomínať ľudovú múdrosť: Najprv faru, potom Maru. Nevieť, či je táto otázka „šitá“ na mieru, presnejšie, či ste boli najskôr vysvätený za kňaza a až potom ste si založili rodinu, alebo tomu bolo inak?

Teologickú fakultu som skončil a vysvätený som bol v známom roku 1968, v roku éry Dubčeka. Aj my sme sa tešili, lebo nastalo uvoľnenie. Ľudia, ktorí pracovali v tej dobe v cirkvi, pocítili akýsi boom. Prišiel som ako kaplán do Svitú. Bolo to mestočko mladé, mnoho mladých rodín s deťmi. Ako kaplán som učil okolo 240 detí. Bolo to úžasné. Na škole som dostal katedru so všetkým, čo k tomu patrí, rysovali sa veľké možnosti. Všetko to bolo veľmi krásne, až vzrušujúce. Zároveň som bol kaplánom pre Gerlachov a Batizovce. Bohužiaľ politická klíma sa začala otáčať. Po dvoch rokoch som musel zo Svitú odísť, lebo tam zrušili kňazskú stanicu. Odchádzal som do malého zboru v Mostovej pri Galante. Zbor tvorilo okolo 330 duší. Prichádzal som tam ako slobodný, 24 ročný muž. Tu som sa zoznámil s mojou manželkou, ktorá bola členkou tohto zboru, bola učiteľkou. A tu som naplnil to porekadlo, ktoré hovorí: Najprv faru, potom Maru, teda konkrétne slečnu Ildikó. Na fare v Mostovej som sa dlho neohrial, pretože na biskupskom úrade usúdili, že mladý farár musí pracovať v ďaleko väčšom zbore. Jednoducho, aby bol využitý. A tak som odišiel za farára do Ratkovského Bystrého. Bol to zbor, ktorý v tom čase mal okolo 1200 duší. V tomto zbore bolo skutočne veľa práce. Boli to sedemdesiate roky, roky „normalizácie,“ ale i napriek tomu rád spomínam na tieto časy, pretože človek sa zocelil a poznal mnoho dobrých ľudí. V Ratkovskom Bystrom sme boli rovných päť rokov. Tu sa nám narodili obidvaja synovia. Bolo nám tu celkom dobre. No keď prišla ponuka z Hnúšte, kde sa uvoľnilo miesto kňaza, tak sme sa presťahovali. Tu som pôsobil rovných desať rokov. Pre cirkev to boli tvrdé časy. Napriek tomu sme urobili veľa práce: vykonala sa oprava kostola, urobili sa úpravy novej fary, ktorá bola postavená pred mojím príchodom. Na Hnúštku spomínam trochu tak zvláštne. Manželka si v tom čase nemohla nájsť zamestnanie, chlapi rástli a ja som nebol typom ufnukanca, ktorý kdesi sedí a na-

dáva na nepriaznivé časy. Popozeral som sa okolo seba a išiel som pracovať. Takže z desiatich rokov farárskeho pôsobenia v Hnúšti som navyše štyri roky pracoval na pile patriacej Smrečine Banská Bystrica. Tu som okrem „riaditeľovania“ robil vari všetky práce, ktoré sa tam dali robiť. Doslova zastával mnohé odborné práce. Môj ľudský potenciál bol teda naplno využitý. Neskôr som robil celé tri roky v nábytku „špeditéra.“ Práce bolo veľa, stavali sa byty, prichádzali mladé rodiny. Keď manželka dostala prácu v zdravotníctve, tak sa to zlepšilo a ja som sa začal venovať len práci kňaza. Aj napriek všetkému rád spomínam na Hnúšťa, lebo mal som šťastie na dobrých ľudí a s ich pomocou som sa dokázal vysporiadať s problémami vtedajšej doby. To, že som tvrdo fyzicky pracoval nijako neohrozilo moju autoritu. Práve naopak: ľudia si ma vážili, lebo videli, že nielen reči v kostole, ale skutky sú niekedy viac ako kázeň.

Po desiatich rokoch života v Hnúšti sme začali uvažovať o zmene. Životné prostredie na tomto mieste nebolo najzdravšie a chlapci nám rástli. Doslova Božím riadením sme sa dostali s mojím priateľom do Liptovského Mikuláša, kde sme sa stretli s bývalým seniorom Milanom Devečkom. Skôr z rozmaru som sa opýtal, či nepotrebuje farára. Dozvedel som sa, že voľné miesto bolo na Orave a v Závažnej Porube. Závažná Poruba ma hneď oslovila. Ešte v ten deň sme v Okoličnom odbočili a pozreli sme si Porubu. Bolo to začiatkom mája, vstup do obce bol krásny. Bola to dedinka udržiavaná, čistá a to zapôsobilo. Seniorovi som telefonicky oznámil, že som sa rozhodol pre Závažnú Porubu. Všetko to potom išlo veľmi rýchlo. Začiatkom mája som takmer nevedel o Porube nič a zakrátko 9. septembra 1987 som sa stal farárom tohto cirkevného zboru.

Pokúsili ste sa niekedy o bilanciu a dalo by sa to vôbec spočítať: koľko služieb Božích ste za 50 rokov služby odbavili, koľko konfirmandov prešlo vašimi rukami, koľkých ste pokrstili, zosobášili, alebo navždy vyprevadili? A druhá časť otázky? Sledujete osudy tých, ktorým ste požehnali, či už pri krste, konfirmácii, sobášii...?

Každý rok robíme kňazské správy, ktoré sa čítajú na výročitých konventoch. Takže bilanciu v zbore robíme. Akúsi celkovú, osobnú - hodnotovú som ešte nerobil, hoci jeden čas som si sadol nad matriku v Závažnej Porube a pri jednom pohrebe uviedol (bolo to pár rokov doza-du). Bolo to približne do tristo pohrebov a to len tu v Závažnej Porube. Prízvukujem, že niekedy sa treba aj nad týmto za-



Liptovsko-oravský seniorát: Vladimír Pavlík. Kde treba zastúpi nielen kňaza, ale aj kantora.

myslieť, aby bolo vidieť prácu rozsievачa Božieho slova. Keď ide po dedine murár môže povedať: tento dom som staval, pri tomto dome som pracoval, toto som muroval. Kňaz, keď bilancuje svoj život, svoju prácu, ťažko môže povedať: vďaka mojím slovám, vďaka mojím kázňam títo ľudia žijú tak, ako žijú. Je celkom pochopiteľné, že sledujem osudy tých, čo som krsťtil, sobášil. Aj keď sa to navonok nezdá, ale ja s týmito ľuďmi žijem, sú mi blízki. Keď ich vyprevádzam pri konfirmácii, či sobášii vidieť, že moje príhovory sú pohnuté, cítim chvenie môjho hlasu. Snažím sa im vložiť do srdca Božie slovo, aby ho prijímali, aby ním aj žili. Aj to sa žiaľ stáva, že manželka, ktorých som sobášil sa rozvádza. Chvalabohu, nie je ich veľa. Ja to však beriem aj ako svoju vlastnú prehru, pretože tam niečo predsa zlyhalo. Aj keď vždy ide o ľudský faktor a nie všetko môžeme ovplyvniť. Pochopiteľne, že všetkých ľudí, ktorých navždy vyprevádzam som osobne poznal: niektorých viac, niektorých menej. Ak sa pridajú aj celkom osobné vzťahy, tak je človeku veľmi ľúto. Nemôžem byť len kňazom. Som predsa aj priateľom, susedom. Takéto bilancovanie, ako ste spomínali, sa ešte nechystám robiť, lebo by som mohol získať pocit, že už mám ukončiť svoju prácu. A ja si ešte neviem predstaviť, že by malo dôjsť k prerušeniu mojej práce. Ja mám skutočne to veľké šťastie, že moje povolanie kňaza je skutočne mojím koníčkom, neberiem to ako prácu, ako záťaž, lebo vtedy by to bola veľmi smutná práca a moja práca je naozaj radostná. Aj keď výsledky práce kňaza nie sú adekvátne námahe. Nakoniec Boh je ten, ktorý bude posudzovať, bude nás všetkých hodnotiť: mňa ako kňaza, čo rozsieval Božie slovo, ale aj tých, ktorí sedeli pod kancľom a prijímali toto slovo.

Hoci je práca a poslanie kňaza vážna záležitosť. Predsa. Za päťdesiat rokov služby sa určite nájde aj úsmevná príhoda.

Na Bohoslužbách sa mi nič takého neprihodilo, pretože patrím k tým, čo sa pripravujú a zaskočiť sa nedám.

Isteže, ako kňaz som však zažil veľmi veselé veci, najmä v Hnúšti. Žilo tu veľmi veľa Rómov, detičky sa rodili vo veľkom a bolo ich treba pokrstiť. Katolícky pán farár ich nemohol krstiť, lebo to nedovoľovali jeho cirkevné zákony, keďže rodičia neboli zosobášení. Moja cirkev to zase nezakazovala. Tak chodili ku mne. Až raz som zašiel na katolícku faru a povedal: brat farár, vaši cirkevníci chodia krstiť deti ku mne, čo s tým ideme robiť. On sa zasmial a povedal, nech idú radšej ku vám, akoby nemali byť pokrstené.

Stali sa pritom také situácie, že človeku nad tým zastával rozum:

Po krste vychádzame z kostola a krstný tatko hneď vytiahol otvorenú fľašu rumu a núkal ostošeť: pán farár, už je pokrstené, tak si dajme na zdravie toho malého. Odmietnuť znamenalo veľkú urážku. Najskôr som presviedčal, že v kostole sa to nepatrí, no keď som nepochodil a videl, že nás sleduje veľa divákov, tak som všetkých pozval na faru, bolo nablízku a tam sme si štrngli na zdravie rodičov i pokrstného dieťatka.

Ďalšiu veľmi úsmevnú príhodu som zažil tiež v Hnúšti. Asi tri týždne po krste prišli za mnou rodičia s tým, či môžem vyškrtnúť krstnú mamu, lebo je veľmi zlá a oni ju za krstnú mamu nechcú. Ja som zostal v pomykove, čo teraz robiť, čo povedať? Po chvíli uvažovania im hovorím: z matriky to vymazať môžeme, ale pred Bohom je to krstná mama vášmu dieťatu a tam je zmena nemožná. Nato otec mame povedal: ja som ti to povedal, že sa to nedá. Pred Bohom zostane krstnou, ale my dieťa vychováme aj bez krstnej mamy. Takýchto príhod by bolo neúrekom.

V našom rozprávaní sa pozastavme pri vašich aktivitách mimo služby: na mysli mám porubský cirkevný spevokol Fidelitas, ktorému ste nielen duchovným otcom, ale aj dirigentom a organizátorom, zastavme sa pri vašom pôsobení v okresnom učiteľskom spevokole Tatrán, povedzme aj to, že spolupracujete s vedením obce...

Kto ma pozná, tak vie, že mám blízky vzťah k hudbe. Sprevádza ma celým životom. Už ako študent som hrával vo veľkom nemeckom evanjelickom kostole v Bratislave. Je to veľký štvormanuálový organ - orchestrálny nástroj. Hrať na takomto nástroji znamená česť pre každého organistu.

Je teda celkom pochopiteľné, že na každom mieste, kde som pôsobil ako kňaz som sa zaujímal o spevokol. Nebolo tomu ináč ani v Závažnej Porube. Keďže tu miešaný cirkevný spevokol nebol, tak hneď po piatich - šiestich týždňoch som oznamoval, že chcem založiť spevo-



Jubilantovi za viac ako 30 ročné pôsobenie v Závažnej Porube poďakoval aj starosta Pavel Beľko a odovzdal Pamätnú plaketu.

kol. Prihlásilo sa veľa spevákov, spevokol sa začal rozbiehať veľmi krásne. Potom prišlo aj ochabnutie, odchod niektorých členov, či už dobrovoľne, alebo smrťou. No tieto ťažké obdobia sme prekonali a ja som veľmi rád, že spevokol zotrval a zúčastnil sa mnohých akcií, či podujatí cirkevného, ale i svetského rázu. Dlhé roky sme boli častým hosťom v Liptovskom Mikuláši, lebo naokolo takýchto spevokolov nebolo. Po revolúcii 1989 aj vznikli aj sa rozpadali. Náš spevokol zostal a stal sa stabilným prvkom nielen nášho cirkevného zboru, ale aj celého seniorátu. Účinkovali sme na rôznych miestach, najviac v susednom Liptovskom Jáne, robili nádherné ekumenické podujatia s katolíckou cirkvou v Okoličnom, spomínam na krásne vianočné koncerty s folklórnou skupinou Poludnica, či už doma, alebo v Liptovských Sliachoch, či vo Východnej.

Uplatnenie som našiel aj ako spevák v Tatrane, kde ma veľmi milo prijali. S týmto spevokolom sme prešli aj kus sveta: Grécko, Francúzsko. Mesto Liptovský Mikuláš tu má čulé priateľské kontakty. Naspievali sme aj kvalitné CD - Requiem, autorom je riaditeľ ZUŠ PhDr. Ľubomír Raši. Päťdesiate výročie služby, pri ktorej vzniká tento rozhovor, si ani neuvedomujem, že stále idem naplno. Mnohí vedia aj o mojom kladnom vzťahu k športu, sledujem futbal, chodím na hokej, v Hnúšti som dokonca reprezentačne chytil za Nemocnicu.

Pri takýchto okrúhlych výročiach sa obyčajne nezastavujeme len pri tom, čo bolo. Uvažujeme o tom, čo nás čaká, čo ešte chceme dosiahnuť, aké máme predstavy. Alebo celkom jednoducho: čo ďalej?

Čo ďalej je skôr, výzva, lebo v mojom veku sa ešte nič nekončí. Pri mojom fyzickom a psychickom stave si roky ani neuvedomujem. Čo je však najdôležitejšie: moja zdravotná karta je takmer čistá, je obchytaná len tým, že som prechádzal

zo zboru do zboru a chodil som ju vyzdvihovať a ukladať na zdravotné strediská. Mám dosť síl nato, aby som ľudí svojimi kázňami, či už povzbudzoval, či vypravádzal pri konfirmáciách, sobášoch, či potešoval pri odchode blízkych ľudí. Takže otázka, čo ďalej, ma ešte veľmi nezaujíma. Ak by ma začala zaujímať znamenalo by to škatulkovanie života, ukladanie spomienok do priečinkov ako v počítači a ja to ešte nechcem robiť.

Ďakujem Bohu za to, že mi dával mnoho síl, veľa chuti do práce. A bol so mnou do tejto chvíle. Ja si to uvedomujem. Prežil som mnoho vecí v živote a môžem povedať, že som mal veľmi veľa šťastia: na dobrých ľudí, na dobrú manželku. Žiaľ, pred desiatimi rokmi sme ju v nádeji vzkriesenia vypravádali do večnosti. Vychovali sme dobrých synov. Je príjemné počuť od ľudí: pán farár, títo vaši chlapi vás počúvajú akoby mali po pätnásť. Ako ste to dokázali? Ani si to neviem vysvetliť. Je to vzájomné: naše vzťahy sú plné lásky je to také obojstranné. Skutočne môžem povedať: po tejto stránke som bohatý človek. Ďakujem Bohu za všetko.

Vaše vyznanie, pán farár, bolo viac ako úprimné, veľmi spontánne. Potvrdilo, že od kňaza sa žiada nielen úprimnosť a zainteresovanosť na všetkom o čom káže, ale i vrúcnosť a celok osobného s nadosobným. V tejto chvíli ďakujeme za rozhovor

Dušan Migala,

šéfredaktor Porubských novín

Fidelitas koncertoval v Liptovskom Jáne



Liptovsko-oravský seniorát usporiadal 24. júna 2018 v ev. kostole v Liptovskom Jáne koncert spevokolov Liptova. Na tejto nesúťažnej prehliadke sa zúčastnilo 12 spevokolov. Ev. cirkevný zbor ECAV v Závažnej Porube reprezentoval zborový spevokol Fidelitas. Dirigent: MUDr. Kvetoslava Antolová. Zmiešaný spevokol štvorhlasne zaspieval dve nábožné piesne: Blíž k Tebe, Bože môj a Len Teba chcem.

text: -dm-, foto: Juraj Záborský



OKIENKO MŠ

Materskú školu obliekajú do nových šiat



Budova Materskej školy v Závažnej Porube slúži svojmu cieľu takmer polstoročie. Po tejto dobe si už žiadala rekonštrukciu a modernizáciu. V polovici augusta roku 2018 sa pristúpilo k rozsiahlym stavebným prácam, ktoré obsahujú: výmenu okien (spolu 40), vymalovanie vnútorných priestorov a vybrúsenie parkiet. Postupne sa pristúpi k zatepleniu objektu a inštalácii vykurovacieho kotla na peletky. Rozhodnutím obecného zastupiteľstva sú všetky náklady uhradené z rezervného fondu obce.



Podakovanie rodičom

Touto cestou vám chceme poďakovať za trpezlivosť a pochopenie, ktorú ste prejavili počas rekonštrukčných prác v materskej škole. Zároveň vám veľmi pekne ďakujeme za úctu prejavenu kvietkami v prvý deň nového školského roka. Prajeme vám zdravie a radosť z detí.

Celý kolektív MŠ a ŠJ.



Prijmite slová chvály, vďaky a uznania

Počas mesiaca august sa začali rekonštrukčné práce v materskej škole a to výmenou okien - postupne od tried, spálň až ku jedálni, maľovaním tried, spálň, kuchyne, jedálne MŠ, ZŠ a kancelárií a nakoniec nasledovalo brúsenie parkiet a ich natieranie.

Touto cestou chcem poďakovať starostovi obce a celému obecnému zastupiteľstvu, že pochopili nutnú potrebu rekonštrukcie v MŠ a vyčlenili finančné prostriedky na obnovu a kvalitnejšie podmienky pre deti.

Ďalej chcem poďakovať zamestnancom materskej školy, pretože vynaložili všetko úsilie a pracovali počas letných mesiacov ako zohratý team, keď najprv balili pomôcky, nábytky, predmety do fólií a vriec a vypratávali miestnosti, potom presúvali a ukladali vrecia do miestností šatní a voľných miestností, ktoré pred tým vyčistili, poumývali a následne keď sa skompletizovali triedy, presúvali opäť na pôvodné miesto všetko tak, aby sme začali školský rok v termíne a v čistom, upravenom prostredí.

Poďakovanie patrí aj zamestnancom obce. Pomáhali pri prenášaní, demontovaní a montovaní nábytku, políc, skriň.

Pánovi Jánovi Niňajovi - firma JAN-TEK, ktorý nám sponzorsky venoval cca 100 m² podlahoviny - penové puzzle ktoré nahradili staré koberce v obidvoch triedach a spálňach.

Poslancom Petrovi Haviarovi a Ivanovi Jačalovi chcem touto cestou poďakovať, pretože podporili školu finančne.

Rodičom, zákonným zástupcom detí, ktorí pochopili situáciu a počas rekonštrukčných prác si zariadili svoje deti, čím pomohli riešiť situáciu, aby bola materská škola včas pripravená na začiatok školského roka.

Rodičom a priateľom školy patrí poďakovanie za to, že svoj čas venujú na prípravu mimoškolských akcií pre deti a rodičov (Šarkaniáda, lampiónový sprievod, karneval a Cesta rozprávkovým lesom) pričom sa im podarí nielen akciu dobre zorganizovať a zviditeľniť školu aj obec, ale zároveň obidve školy aj finančne podporiť.

Na záver môjho poďakovania môžem skonštatovať, že vynaložené úsilie bolo korunované úspechom a nový školský rok 2018/2019 sme začali síce unavení, ale šťastní. V našej materskej škole bude teplo, pekne a útulne. Zároveň spolu s celým kolektívom zamestnancov dúfam a verím, že vzájomná spolupráca materskej školy, rodičov a zriaďovateľa sa bude aj naďalej niesť v duchu porozumenia, ochoty a spolupráce.

Katarína Jambrichová, riaditeľka MŠ

Čitatelia napísali

Spomienka na cestovanie alebo oslava rovných ľudí

Niekedy v polovici 60-tych rokov minulého storočia som cestoval navštíviť rodinu svojej sestry Elenky do Bratislavy. Bola jeseň a tak mi mama nabalila ovocie, ďalšie domáce produkty a nechýbala ani krabica s čerstvo upečenými zákuskami.

V Trenčíne nastúpil do rýchliku okolo 40-ročný dôveryhodne vyzerajúci pán a sadol si ku mne. Aby som stlmil prichádzajúci hlad, otvoril som krabicu so zákuskami a samozrejme som ponúkol aj spolucestujúceho. Po obvyklej slušnej zdržanlivosti si pár zákuskov nakoniec zobral, čo prelomilo naše vzájomné prichádzajúce mlčanie. Nasledovali jeho otázky kam cestujem, dôvod cesty a odkiaľ pochádzam.

Pokiaľ išlo o bydlisko, použil som širší pojem, že z Liptova, lebo túto otázku som považoval skôr za zdvorilostnú. Keď sa domáhal podrobnejšej odpovede, označil som oblasť Liptovského Mikuláša. Ani to mu nestačilo a dožadoval sa určenia konkrétnej obce. Odpovedal som, že pochádzam z obce Závažná Poruba, do ktorej sa odbočuje zo štátnej cesty v Okoličnom. To už spolucestujúcemu pohrával na tvári tajomný úsmev a prezradil, že naše končiny má v trvalej pamäti, že počas druhej svetovej vojny bol náčelníkom štábu malej partizánskej jednotky pôsobiacej v operačnom pásme Hrádok nad našou obcou.

Spomínal si na rodinu vdovy s viacerými deťmi v malej dreveničke na vyšnom konci, poslednom dome na pravej strane potoka. Hneď mi napadlo, že to bola rodina Holých, čo mi okamžite potvrdil. Vraj sa tam boli okúpať v drevenom sude cez vianočné sviatky, hoci v dedine boli nemecké vojská.

Slovo dalo slovo, prišli sme si na „rovnakú nótu“ a cesta nám ubiehala jedna radosť. Pýtal sa ma na konkrétne osoby, ktoré už nevedel pomenovať, ale opísal ich postavy, vek, polohy ich obydľí, konské záprahy a konkrétne udalosti z tej doby.

Partizánska jednotka mala zámer vyhodiť do povetria drevený most cez Váh na ceste do Závažnej Poruby. Porubania ich však od toho odhovorili, pretože obec by bola odrezaná od okresného mesta a ďalšieho okolia. Za akýchsi reprezentantov a partnerov vo vzájomných rokovaní označil:

– rezkého červenolíceho mládenca širokých ramien so zdravým výzorom,



• Michal Duda so svojím záprahom. Foto archív rodiny

ktorý už v mladom veku sám gazdoval, mal pekný záprah tmavých koní a býval oproti a povýše potravného družstva – rozvážneho, vysokého, štíhleho kostnatého muža, bývajúceho na nižnom konci (tiež s popisom jeho záprahu) a jeho manželstvo bolo bezdetné.

Obidvoch si veľmi vážil a rád na nich spomínal.

Nedalo mi veľa námahy, aby som ich identifikoval. Po mojom vyslovení ich mien sa potešil a aj sám sa na ich mená rozpačoval. Nasledovali otázky: ako sa majú, čo robia, čo urobili bezprostredne po skončení vojny? Na poslednú z otázok som odpovedal stručne: Zapriahli záprahy a išli orať. Robili to, čo bolo ich prirodzenosťou a čo bolo v danej chvíli najpotrebnejšie.

Veľkú spokojnosť som na tvári spolucestujúceho nevidel. Asi očakával, že jeden je ako angažovaný odbojár vo vyššej riadiacej funkcii a druhý minimálne vedúcim funkcionárom



• Pavel Galko, Fako

v štátnej správe. (Táto moja domnienka vyplynula z pokračujúceho rozhovoru). Obaja však išli svojou cestou, aby naplnili svoje životné poslanie. Boli to páni: Michal Duda a Pavel Galko (Fako)

Nepíšem tieto riadky preto, aby som glorifikoval týchto konkrétnych občanov, hoci som si obidvoch veľmi vážil. Skôr ich chcem zvýrazniť ako symboly vtedajšej generácie. Boli to „rovní ľudia“ s pevnou chrbtovou kosťou a neboli sami. Bolo mnoho takých, ktorí v rozhodujúcich chvíľach vedeli, kde je ich miesto, aj keď sa o nich vedelo len málo...

S vďakou a úctou

Jano Čunga

Nevydarený výlet alebo nešťastná strelba



Ján Čunga

Po absolvovaní základnej školy som mal znovu prázdniny lebo ma čakalo štúdium na strednej škole. Cez prázdniny sme si zorganizovali trojdňový výlet na okolité hory. Našou základňou mala byť koliba porubského salaša v Bielom. Aj sa to začalo slubne rozvíjať. Sprvu som mal obavy, či s tým budú súhlasiť rodičia. Preč z domu aj na noc, no uspel som.

Cestou dolinou sme sa stretli s porubskými furmanmi. Našu voľnosť a radosť sme si za pochodu prejavovali strelbou zo štartovacích pištoli na slepé náboje (poplašníkov). Mali sme aj jednu zbraň na ostré náboje.

Po utáborení v kolibe salaša sa dvojica vybrala na výlet na Kopu. Dvaja sme zostali v kolibe a v kotlíku varili guláš. Revolver na ostré náboje bol na polici. Dvojčlenná výprava sa pomerne rýchlo vrátila bez toho aby dosiahla vrchol. Nastala búrka - prietrž mračien a boli do nitky mokří.

Prezliekli sa do suchého. Guláš ešte nebol dovarovaný a nebolo veľmi čo robiť. Jeden z nás sa pohrával s tým revolverom, ktorý však nevystrelil zakaždým. Musel mať citlivo nastavený úderník do určitej polohy a vtedy bol funkčný. V hlavni však bola slzička roztaveného kovu pri zváraní, čím sa zrušila priechodnosť projektilu. Ten musel mať menší priemer ako bol priemer hlavne a v dobe výstrelu vyšľahli z hlavne plamene na dĺžku niekoľko decimetrov.

Zrazu zaznel výstrel, ktorý nikto nečakal. „Strelec“ zbledol, postavil sa, revolver v šoku odhodil do ohníka a uvoľnil si tepláky, na ktorých bola veľká diera po výstrele. Na svalstve stehna, tesne pod panvou mal malý zakrvavený znak po vstupe projektilu sprevádzaného vyšľahnutým plameňom. Vykopol som ešte nabitý revolver z pahreby a začali sme racionálne uvažovať o pomoci zranenému kamarátovi. Nedovarený guláš sme vyliali na okraj lesa pre lesné zvieratá.

Dvaja sme sa vydali hľadať pomoc do zotavovne Ďumbier nad Liptovským Jánom. Pretože stále pršalo, rekreanti mali tanečnú zábavu, ale našli sa šiesti dobrovoľníci, ktorí boli ochotní podieľať sa na transporte raneného na nosidlách práve prichádzajúcej sanitky. Hore sme prázdne nosidlá niesli sami, vraj preto, aby sme si uvedomili, čo sme vyviedli. Keď dobrovoľníci uvideli spomínaný revolver, divili sa, že také predpotopné čudo mohlo ešte vystreliť.

Ranený Janko bol odtransportovaný do nemocnice v Palúdzke, kde sa podrobil okamžitej operácii. Zabudol som poznamenať, že malá ranka, kde projektil vnikol do nohy, bola viditeľná, ale stopa po opustení projektilu zo svaloviny stehna nebola. To nás rozrušovalo ešte viac.

Zronení, vyľakaní, nešťastní a s obavou z návratu do našich rodín sme sa pobrali domov. Ktorýsi z nás niekde po Hrádkom prehovoril: „chlapí, veď my sme ešte neobedovali“. Rozbalili sme batohy, ukrojili chleba a slaniny, ale nikto z nás neprehltol ani jedi-

né sústo. Keď som sa objavil doma, na uličke mama práve prichádzala z dvora. Nikdy nezabudnem na jej pohľad! Preľaknutý, káravý i milujúci. Bola šťastná, že ma vidí živého, ale nešťastná zároveň. Po dedine sa správa o tejto udalosti šírila rýchlosťou blesku. Ale tragicky zdeformovaná. Strelba. Traja mŕtvi, jeden ranený. To akože ja? Ja som odpravil zo sveta tých ďalších troch kamarátov? Správy okorenili aj furmani, ktorí sa medzitým vrátili do dediny. Vraj: „po doline samá strelba!“ (To bolo však z poplašníkov.)

Už na recepcii zotavovne Ďumbier nám bolo povedané, že na MNV v Porube nás bude čakať príslušník ZNB „okrskár“ a máme sa tam ihneď po návrate dostaviť.

Dalo by sa v líčení príbehu pokračovať, ale podstatné už bolo povedané. Najdôležitejšie bolo to, že sa Janko z poranenia vystrábil. Pribudla mu na stehne okolo trinástcentimetrová jazva - totožná s dráhou projektilu. Rana prešla aj zápalovým hnisavým procesom, spôsobeným infekciou z vyšľahnutých plameňov z hlavne zbrane. Dôležité je aj to, že kamarátske vzťahy štvorice ohrozených, ale aj poučených kamarátov ostali nedotknuté. (Len mi občas nedá pokoj, kde sa podela tá nedojedená trikrát prerastená slanina spod Hrádku.)

Liptáci v Pešti

Je všeobecne známe, že Pešť postavili lip-tovskí murári. Porubania medzi nimi nechýbali. V pamätnici „história obce“, ktorú vydal obecný úrad v Závažnej Porube v roku 2002 sú na strane 130 menovite uvedení. Bolo ich 21 a pomocný personál „šichta“ ďalších 9. To boli väčšinou mladé dievčatá, prípadne manželky niektorých z murárov. Murári boli uznávanými remeselníkmi. Fasádnici „fačágoši“ boli pri práci oblečení v bielych kabáti-koch a s kravatou. Tí boli väčšinou z Moravy a Čiech.

Každý deň jedno z dievčat zo šichty varilo pre všetkých z dediny obed. Tá nadelila porciu jedla každému do misky. Jeden chyt-rý raz povedal obsluhujúcej, že halušky zje z hrnca. Podnecovala ho myšlienka, že por-cia v hrnci bude bohatšia. Trik mu však ne-vyšiel. Dievčina, ktorá obed varila mu por-ciu nadelila ako ostatným a nakoniec obsah misky vysypala do prázdneho hrnca. Podala mu ho so slovami: „chcel si z hrnca, tak máš v hrnci.“

Liptovských murárov volali „plúckári“. Vraj preto, že v snahe prílepiť si nedeľný obed, kúpili si celé kravské plúca, ktoré boli lacné, prehodili si ich cez palicu na pleci a tak ich niesli mestom na ubytovací barák.

Niektorí labužníci si prílepšovali origi-nálnym, no treťouhodným spôsobom. Vymie-sili cestičko, napichli ho na zahnutý špendlík na konci tenkého špagátu a takúto návnadu spúšťali z mostíka do rieky alebo zátky. Obetou mala byť plávajúca kačka. Obyčajne sa im takýto lov vydaril. Stačilo ulovenej kačke za-krútiť krkom, šupnúť do pripraveného vrečka a zmiznúť. Labužníci si prišli na svoje. Pečená kačka bola naozaj lahôdkou oproti obvyklým haluškám alebo plúckam.

Nie vždy bol výsledok podľa želaných predstáv. Raz sa stalo, že počas noci na spo-ločnej ubytovni jedno z dievčat šichty vykri-ko: „chlapí vstávajú, pán majster si kač-u krú-tia“. Naoko zvláštna príhoda. Pán majster mal

v tvrdom hlbokom spánku sen, že obvyklým spôsobom loví kačky. Keďže išlo o nepovo-lený spôsob a vlastne krádež, všetko podlie-halo utajeniu, aby delikventa nikto nezazrel. Rýchlym vykrútením krku mala byť kačka usmrtená a schovaná do vrečka. Rovnako to prebiehalo aj počas sna pána majstra. Ten, prežívajúci napätie, aby nebol pri čine pri-chytený, snažil sa nebadane a čo najrýchlejšie vykrútiť kačke krk. V hlbokom spánku natra-fil rukami na tú časť svojho tela, ktorá kačací krk nápadne pripomínala. A krútil, krútil, aby ulovenú kačku zbavil života a ukryl, ale nedarilo sa mu. Kačka žila. O to viac sa sna-žil, ponáhlal a pri tom trpel, vydával bolestné stony, ale pokračoval. Sprievodné stony jeho útrap počula rozospatá šichnička a zobudila chlapov. Tí ho z prvého trápenia oslobodili a zabezpečili lekársku pomoc. Následne už pytliačiť nechodil, no bol vďačný za pomoc, ktorej sa mu dostalo.

Neviem ako to nazvať. Bol to trest za chamtivosť a krádež alebo prejav prirodze-nej túžby prežitia v neľahkých časoch. Vtedy peštianski murári žili skromne. Počas sezó-ny od jari do jesene museli „nastíkať“ toľko peňazí, aby zabezpečili svoje rodiny aj počas celej zimy, keď prácu nemali.

O spôsobe lovu kačiek mi rozprával môj starý otec. Okolnosti uvedeného kon-krétného prípadu priblížila prítomnosť naša suseda až po mnohých desaťročiach, v rámci párania peria. Bola to práve oná šichnička, ktorá dala impulz k záchrane pána majstra.

Jano Čunga

Plnohodnotne informujú

Som študentkou masmediálnej ko-munikácie. V mojej záverečnej práci som sa zaoberala regionálnymi novina-mi a ich vývojom. Vo výskumnej časti som sa zamerala na vývoj konkrétnych regionálnych novín a sledovala vývoj ich obsahu. Preto som si na výskum zvolila práve Porubské noviny?

Hľadala som hlavne periodiká, kto-ré majú dlhoročnú periodicitu a ktoré vydávajú v pravidelných intervaloch. Z nájdených novín som hľadala také, ktoré by boli aj niečím výnimočné. A to Porubské noviny boli, a to hneď v nie-kolkých prípadoch. Zaujalo ma hlavne to, že v roku 2009 a 2011 získali bron-zovú medailu v celoslovenskej súťaži miestnych novín a pravidelne začali vychádzať už od roku 1995 až po súčas-nosť. Šéfredaktor Dr. Dušan Migala mi poskytol nielen archivované výtlačky novín, ale aj podrobne opísal vývoj a históriu novín. Vďaka tomu som získa-la jasnejší prehľad o vývoji Porubských novín. Po preštudovaní obsahu novín od ich založenia až po súčasnosť mô-žem teda skonštatovať, že tieto noviny si prešli výrazným obsahovým vývojom. Plnohodnotne informujú čitateľov o dianí v obci a jej okolí a sú obohatené o rôzne cestopisné reportáže, rozho-vory s významnými ľuďmi a o mnoho iných zaujímavých rubrik. Touto cestou by som rada poďakovala Dr. Dušanovi Migalovi za jeho čas a pomoc pri vý-skumnej časti mojej bakalárskej práce.

Andrea Bartáková,
Kameničany, okr. Ilava



ŠKOLSKÉ ZRKADIELKO



Slávnostné otvorenie školského roka 2018/2019
Foto: Katarína Migalová

Prázdniny

Mám veľa zážitkov z prázdnin, bola som v školskej družine. Potom som chodila do letného tábora. S bračekom sme boli často vonku a chodili sme sa kúpať. Dovolenkova- la som aj s rodičmi pri mori. Super leto!

Elka Medľová, 2. ročník

Cez prázdniny som bola v Demänovej. So starkými som chodila na Liptovskú Maru. Hrala som sa s Robinom. Koniec prázdnin som trávila v Chorvátsku. Často som plávala v mori. Teším sa na ďalšie prázdniny.

Nelka Jedličková, 2. ročník



Prázdniny som začal v Bratislave. S ockom a mojimi kamarátmi sme si užili veľa zábavy na family day. Boli sme aj v Ráztočne. Máme tam kamarátov Lili a Filipa. Zobrali nás na vyhlíadku, z ktorej sme videli celé Bojnice. Hrali sme pingpong, bed-

minton a opekali sme si. Ďalší týždeň sme s bratom strávili v tábore v Kráľovej Lehote. Bol zameraný na šport. Našli sme si tam aj nových kamarátov. Navštívil som Prosiecku dolinu, kde sme šliapali vysokými rebríkami no boli sme aj v Čutkovskej doline, kde bolo obrov. Nevynechali sme ani Žiarsku chatu, z ktorej sme zišli na kolobežkách. Boli sme s kamarátkami v motýľej záhrade a mini zoo. Boli tam rôzne zvieratá a farebné motýle. Jeden deň sme sa vybláznili a hrali futbal. Starý so starou vymysleli výlet do Šútova. Strávili sme tam všetci pekný deň. Dostal som sa aj na futbalový zápas do Michaloviec, kde som sprevádzal futbalistov v ich drese priamo na ihrisko. Bol to pre mňa zážitok. Po ceste sme sa okúpali na prešovskom kúpalisku. Medzi výlety som sa hral s kamarátmi, bicykloval a hral futbal. Chodili sme do okolitých kúpalísk a prírody. Na záver prázdnin sme išli do Chorvátska mesta Ražanj. More bolo krásne. Lovili sme rôzne mušle, kamienky, ježkov. Boli sme tam dobrá partia. Zažili sme tam kopec zábavy. Keď sme sa vrátili vybehli sme ešte na pár dní na chatu na Nižnú Bocu. Rána už boli chladné, blízko sa jeseň. Prázdniny sme ukončili vo Zvolene, kde sme si zahráli mini golf. Už teraz sa teším na ďalšie prázdniny.

Adamko Mišík, 2. ročník

V auguste sme boli v Štúrove. Ja, rodičia, sestra Anička, teta Ajka. Bolo fajn. Je tam 6 bazénov. Išli sme na výlet do Budapešti. Videli sme historické miesta. V Tropicariu boli žraloky. Plavili sme sa loďou po Dunaji. Moje prvé prázdniny boli super.

Markétka Jambrichová, 2. ročník

Prázdniny - nedeľa 8.7.2018 Ráno sme išli na raňajky. Potom som bol v bazéne na toboganoch. Po obede som sa vozil na nafukovačke v mori. Po večeri sme boli na prechádzke.

Riško Hladký, 2. ročník

Naša dovolenka

Tento rok sme boli v Radvani nad Dunajom. Bývali sme v chatke asi 60 metrov od Dunaja. Všade naokolo bol krásny vinohrad. Malým chodníkom sme chodili k Dunaju, sledovali veľké lode, krmili ryby, kúpali sa. Každý deň bol pre mňa plný nových zážitkov.

Kubko Hollý, 2. ročník

2. prázdninový týždeň

Hneď na začiatku 2. týždňa sme zas boli na kontrole pri pani doktorke na alergiu. Tento týždeň sme sa venovali opakovaniu učiva, ale nie až toľko ako v škole. Vonku máme záhradný domček, pieskovisko, šmykáčku a trampolínu. Tak čas sme strávili aj tam. Nový bicykel som tiež nezanedbávala. V nedeľu sme boli na prechádzke pri Medokvši.

Amy Hlušáková, 2. ročník

A je to tu deň keď sa rozdáva vysvedčenia. Ten deň, keď sa začínajú naše vytúžené prázdniny. A ako si ich užívam? No predsa s kamarátmi. Prvý júlový prázdninový týždeň som si začal užívať s kamarátmi, s ktorými som sa bicykloval, hral s legom a kúpam u nás doma v bazéne. Samozrejme pod dohľadom rodičov, aby sa nám nič nestalo. Bol som aj s maminkou, tatinkom, bračekom Miškom a našim psíkom na hubách v Žiari. Aj sme si doniesli zopár húb domov.

Janko Nahálka, 2. ročník



Deti, deti, poďte,
máme hrib!

Vretenica

V jedno slnečné popoludnie sme sa vybrali na prechádzku s Elynkou. Ely je naša malá číva- va. Šli sme poľnou cestou za dedinou. Zrazu mama zbadala vretenicu. Mama vykrikla, aby sme si dali pozor. Veľmi som sa zľakol. Vretenicu som ešte nikdy nevidel. Som rád, že to dobre dopadlo.

Majko Hollý, 2. ročník

Horúce zážitky v Grécku!

Na začiatku prázdnin ma rodičia milo prekvapili. Oznámili mi, že pôjdeme na dovolenku do Grécka na ostrov Rhodos. Veľmi som sa tešila a nevedela som sa doč- kať. Hotel sa volal Mitsis Alila a mal päť hviezd. Naša izba bola obrovská a nádherná s veľkou terasou. Mali sme super prístup k moru. K hotelu patrili aj tobogany s bazénmi, v ktorých bola slaná voda. More sme si naplno užili. Boli sme na celodennom výlete v historickom meste Rhodos. Na prechádzke mestom sme sa zastavili v kaviarni, v ktorej mali papagaje na terase. Jedného som mala na pleci, dokonca som sa s ním aj od fotila. Navštívili sme prístav, kde kotvili nádherné lode. Jedna z nich bola väčšia ako náš obrovský hotel. Každý večer sme chodili na prechádzky do mesta alebo koncerty či akcie, ktoré boli v hoteli. Kuchyná bola výborná a mali sme veľký výber. Čas mi tam ubiehal rýchlo a ani som sa nenazdala a dvanásť dní mi ubehlo ako nič. Bola to nádherná dovolenka.

Nikola Dvoranová, 4. ročník

Prázdniny v Senci

Počas letných prázdnin som išla s mamou, otcom, bratom a so sestrou na dovolenku do Senca. Keď sme prišli do kempu, postavili sme si karavan a šli sme sa najesť. Večer bolo príjemne a tak sme sa šli prejsť ku jazerám. Prechádzka nás príjemne unavila a zaspali sme veľmi rýchlo. Ráno nás zobudilo slniečko. Spravili sme si raňajky a utekali sme k vode. Chodili sme aj na tobogany. Gofri robili v Senci výborné. Ešte doma sme si na počítači vyhládli psíka. Veľmi sme ho chceli. Ocino nám sľúbil, že ho pôjdeme pozrieť. Na tretí deň sme si urobili výlet do Nových Zámkov. Psíka sme si zobrali, lebo bol ešte zlatučkejší ako na obrázku. Každý z nás si ho hneď obľúbil, dali sme mu meno Bady. Zoznámili sme sa aj s novými ľuďmi a našli nových kamarátov. Cesta s Badym domov bola veľmi zaujímavá, ale zvládli sme to. Už teraz sa teším na ďalšiu dovolenku v Senci.

Sofia Jambrichová, 4. ročník



Zážitky z prázdnin

Cez prázdniny chodievame na Moravu do mesta Přerov, kde žili naši prastarí rodičia. Máme tam byt, do ktorého chodievame a kamarátov, s ktorými sa navštevujeme. Volajú sa Lukáš a Natálka. Bývajú blízko nás v dome so záhradou, ktorá vyzerá ako ZOO, lebo je plná veľkých a malých papagájov a anduliek. Okrem toho tam majú jazierko s rybami a jesetermi a ešte tri psy. Navštívili sme hrad Helfštýn, na ktorom sa konali veľké kovácke slávnosti. Boli tam kováči, ktorí tam kuli umelecké predmety a vystavovali ich po celom hrade. Pozerali sme sa ako pracujú. Neskôr sme navštívili mesto Olomouc, ktoré je plné starých domov. Bola tam Nepál-



*Naši prváci
Foto: Katarína Migalová*

ska reštaurácia, kde sme mali jedlo, ktoré divne chutilo a strašne ma štípalo. Na posledný deň sme sa zobudili a vyrazili na cestu domov smerom cez Ostravu. V nej sme ako vždy navštívili teraristickú burzu, ale okrem nej aj múzeum vedy a techniky. V múzeu som videl veľa zaujímavých vecí – rôzne prístroje, exponáty technických vecí a prírody. Nikdy na to nezapudnem a veľmi sa mi tam páčilo. Z tohto výletu som si odniesol veľa pekných zážitkov.

Martin Bátik, 4. ročník

Tábor na Záhorí

V polovici júla som išla do tábora na Záhorie. Cestovali sme autobusom s kamarátmi zo súboru, v ktorom tancujem. Boli tam aj iné, pre mňa nové deti. Cesta trvala štyri hodiny, ale rýchlo ubehla. Všetci sme sa bavili, spievali, papali, smiali sa a mali sme aj prestávky na WC. Ani sme sa nenazdali a boli sme na mieste. Hneď po príchode sme sa všetci ubytovali a rozhládli po areáli. Potom sme sa vybalili a išli sme na večeru. Každý deň ráno sme mali rozcvičku. Potom raňajky a po raňajkách nácvik, učili sme sa tancovať nové kroky a tance. Vždy po obede sme mali program: išli sme plávať, hrali sme sa, súťažili, išli sme na výlet do Bratislavy, učili sa nové veci, behali po lese, skákali na nafukovacom hrade, spievali, tancovali, skákali do vody, opekali sme si, kreslili a rozprávali sa. Každý deň sme mali čo robiť – nemali sme telefóny. Čas rýchlo plynul, ani sme sa nenazdali a bol už predposledný deň. Tábor sme zakončili diskotékou, čo bolo úplne super. V deň odchodu sme sa balili a pripravovali na cestu. Bola som smutná, že tábor skončil, ale tešila som sa, že uvidím svojich blízkych. Na ceste späť som sedela pri Klaudii a Karin. Už teraz sa teším na ďalší tábor!

Bianka Marová, 4. ročník

Môj najlepší zážitok z prázdnin

Na začiatku prázdnin sme boli v Paríži. Prícestovali sme tam lietadlom. Bol z neho pekný výhľad na oblohu. Z Paríža sa mi najviac páčila Eiffelovka a Louvre, najmä múmia v Louvri a výhľad z Eiffelovky na večerný Paríž. Keď sme tam dorazili, akurát boli oslavy dobytia Bastily a my sme videli ohňostroje. Okrem toho sme boli aj na Sacre Coeur a na Champ-Élysées, kde sme navštívili originálnu predajňu Renaulta s pravými formulami. V Paríži sa mi veľmi páčilo.

Matej Beňo, 4. ročník

Tretiaci napísali pani učiteľke Štrkolcovej počas prázdnin takéto listy:

Milá pani učiteľka!

Srdečne Vás pozdravujem z prázdnin. Práve som sa vrátil z tábora. Bol som tam so sestrou v malej dedinke Kráľová pohorie Javorie. Po dlhej ceste sme konečne dorazili do cieľa. Jedna animátorka nám ukázala izbu, kde budeme spať. Potom sa všetky deti pozoznávali. Hrali sme rôzne hry, súťaže v prírode. Brávali nás tiež na prechádzky do lesa, či dediny. Každý deň nás porozdeľovali a jednotlivé skupiny sa striedali pri koňoch, v bazéne, či na hocijaké krúžky : novinársky, športový a krúžok angličtiny. Týždeň rýchlo ubehol a cestou domov sme si prezreli Zvolenský zámok. Okrem toho sme boli so Simonkou na súťaži v kráľčom hope, kde vyhrala druhé miesto.

S pozdravom Riško Sabadín

Milá pani učiteľka!

Bol som na dovolenke v Grécku na Zakynthose. Ubytovali sme sa. Zoznámil som sa s novými kamošmi Miškom a Markom, ktorí sú mojimi najlepšími kamarátmi. Každý deň sme chodili na ryby. Jeden deň sme chytili jednu rybu a ďalší deň štyri. Najkrajší výlet bol na lodi za karety. Keď sme prišli domov, tak mi kúpili korytnačku a nazval som ju Miško.

S pozdravom Davidko Antonelli

Milá pani učiteľka!

Ako sa máte? Dúfam, že ste prežili pekné prázdniny. Ja som sa mal dobre. Bol so s bratom u starej mamy. Potom sme s rodičmi chodili na výlety. Nikedy sme išli aj na krytú plaváreň. Najväčší zážitok som mal z výletu na Čierny Balog. Tam sme ešte neboli. Je tam krásny lesnícky skanzen. Ale aj stará železnica. Veľa som sa dozvedel o našich lesoch. Do začiatku školského roka dúfam ešte niečo pekné zažijem. To prajem aj Vám!

Markus Hladký

Milá pani učiteľka!

Chcela by som Vám zablahoželať k Vaším narodeninám a zároveň Vám napísať ako trávim letné prázdniny. Prvé dni som chodila s ocinom do roboty. Ocino a jeho kolegovia mi kupovali nanuky. Rodičia ešte nemali dovolenku, tak sme aj so sestríčkou chodili do denného tábora k pani učiteľke Danke Čupkovej do Ploštína. Každý deň sme robili niečo iné. Veľmi sa mi tam páčilo. Keď začala mamine dovolenka, chodili sme na Liptovskú Maru a na termálne kúpalisko do Liptovského Jána. Zlepšila som sa v plávaní. Aj sestríčku sme učili plávať. S maminou aj ocinom sme boli kúpiť nové veci do školy. Keď dostal dovolenku aj ocino, boli sme celá rodina na výlete na Hrebienku a na Rainerovej chate a na vodo-

pádach. Na ďalší deň sme boli na Donovaloch a v Banskej Bystrici. Veľmi sa mi tam páčilo. Slovensko je krásne. Rodičia povedali, že pôjdeme ešte do Tatralandie a zubačkou na Štrbské Pleso.

Vaša žiačka Sofia Dudová

Milá pani učiteľka,

Letné prázdniny boli super. V júli sme boli väčšinou u starých, pretože rodičia chodili do práce. Chodili sme liezť na skaly. Na narodeniny som dostala nový bicykel a chodili sme sa na ňom bicyklovať. Kúpali sme sa aj v Mare. August ubehol ako voda. Bola som v dennom tábore. Potom sme išli na dovolenku do Chorvátska. Bola to dlhá cesta, ale bolo na nej super. S bratom sme skákali z blízkeho móla. Veľakrát sa mi nabrala voda do nosa, tiež som si aj gľgla. Zistila som, že morská voda vôbec nie je dobrá. S ocinom som našla veľa mušlí. Veľmi sa mi tam páčilo. More bolo teplé, ale bola aj poriadna búrka.

Dovidenia, s pozdravom Zuzka Červeňová

Prázdninový denník

Tomáško Klocok (ukážka)

Piaty týždeň som bol doma. S maminou sme boli na túre v Gerlachovskom kotli. Cestou sme stretli horského vodcu, ktorý šiel s tetami z Gerlachu.

11.8. Tento týždeň sme prázdninovali s ocinom. S ocinom sme chodili liezť na skaly. Vyšli sme peši na Lomnický štít. Na bicykloch sme boli vo Svidovskom sedle.

Básnické prvotiny z hodiny čítania

*Máme psíka Čau – čau,
ráno robí hav-hav.
Voláme ho Samo,
šteká každé ráno.*

Natália Kováčová, 3. ročník

Dobré ráno Stano.

Pomôžeš mi zbierať seno?

Stačí málo a príde pomôcť aj Samo.

Seno je pre jeleňa,

Od detí, čo nelenia

A vstanú bez budenia.

Lucka Niňajová, 3. ročník

Založil som oheň.

Stačil mi na to kameň.

Dokladal som seno,

opekal so drevo.

Videl som aj roj,

Povedal som joj...

Samko Libák, 3. ročník

Začína nám učenie,

Je to veľké mučenie.

Len ty žiačik nelen,

Budeš hlúpy ako jeleň.

Peter Hodža, 3. ročník



*Čo sa to robí?
Čo to dneska
vo vzduchu lieta?*

Šestnásť rokov naplnených prácou pre obec

Pavel Baráni mal na srdci rozvoj obce nielen po stránke materiálnej, ale i duchovnej



Pavel Baráni pôsobil ako starosta Závažnej Poruby 16 rokov (1998 – 2014). V auguste roku 2018 oslávil svoje 70. narodeniny. Za prítomnosti najbližších a rodiny prijal jubilanta v obradnej miestnosti obecného úradu zástupca starostu Dušan Migala. Zo slávnostného príhovoru vyberáme.

„Určite si bol prvý starosta v histórii obce, ktorý držal richtársku palicu v poradi za sebou až štyri volebné obdobia. Za túto dobu sa v miestnej samospráve zmenilo veľa. Pribudli prenesené kompetencie, zriaďovateľská starostlivosť o školy, životné prostredie, matrika, stavebný úrad, rozpočet narástol niekoľkonásobne. Gazdovanie na roli obecnej sa stalo zložitejším, zodpovednejším, náročnejším v rozhodovaní a právomociach. Do prevádzky si uviedol Domov sociálnych služieb, finalizovala sa kanalizácia, upravil povrch miestnych komunikácií, pribudli dve ihriská s umelým povrchom, školu si obliekol do takých šiat ako sa chodí medzi ľuďmi, pre verejnosť sprístupnil Dom Milana Rúfusa, zabezpečil opravu a prevádzku v tomto literárnom múzeu Majstra slova. Je chvályhodné, že naďalej pôsobíš ako predseda občianskeho združenia Naveky závažná. Svojou neobyčajnou aktivitou si dokázal zaznamenať na dvoch zvukových nosičoch porubské piesne v podaní Poludnice i Ženskej speváckej skupiny Závažnej Poruby, zorganizoval si svetové stretnutie Liptákov, vydal monografiu História a súčasnosť Závažnej Poruby, natočili sa tri dokumentárne filmy, vyhotovil sa propagačný materiál a menovať by sme mohli ďalej.

Nechceme však tejto chvíli robiť súvahu vecí a vyratovať všetko, čo sa za tvojho vedenia v obci dosiahlo. Hodno však pripomenúť, že to, čo si povedal pred dvadsiatimi rokmi, keď si preberal tento úrad, si splnil. Stal si sa starostom všetkých občanov a na srdci si mal rozvoj našej obce nielen po stránke investičnej, materiálnej, ale i duchovnej. Darmo je. Miera je v srdci. Bez srdca niet veľkého. Že sa naša obec pod tvojou taktovkou rozvíjala do krásy to nevidí snáď iba ten, čo nie je obdarovaný zrakom a inými zmyslami.

Pre rozvoj však treba vytvoriť podmienky a čo je vari najdôležitejšie, finančne pokryť a organizačne zabezpečiť. Tebe to šlo od ruky a vedel si aj to, kde a na ktoré dvere bolo treba zaklopať, aby sme získali to, čo Závažná Poruba potrebovala. Oceňujeme, že obec pod tvojím vedením žila ako po stránke spoločenskej, kultúrnej, tak i cirkevnej, školskej, športovej, z hľadiska rozvoja a zveľadovania.

Je známe, že futbal vždy predstavoval tvojou druhú lásku. Kronika domáceho klubu zaznamenala tvoje nemalé futbalové reprezentačné úspechy vo farbách našej obce, neskôr nasledovalo dlhoročné funkcionárske pôsobenie, v čom pokračuješ aj v súčasnej dobe. Prijmi, prosím, slová poďakovania aj od domáceho športového klubu.

Práve tvoje ľudské vlastnosti rozvaha, múdrosť, pokojné rozhodovanie a schopnosť empatie vždy predstavovali to, čo vzťahy medzi ľuďmi najviac potrebujú. Robil si tak, aby sme sa navzájom lepšie poznali a k sebe mali bližšie.

Závažná Poruba, práve tvojimi aktivitami, sa stala známa nielen v regióne Liptova, Slovenska, ale i v zahraničí. Priateľské kontakty s Dánskom, Francúzskom, Poľskom, Českou republikou a mnohými ďalšími krajinami zostali nielen živé, ale hlavne osožné z hľadiska poznávania sveta, užitočných skúseností, hodnotných myšlienok a nových nápadov.

Oceňujeme aj tvoju činnosť na úrovni okresu a to v Združení miest a obcí Liptova, ba aj Slovenska, kde si zostával významné postavenie.



• Jubilant so svojou manželkou a najbližšou rodinou

Nazbierať rokov, po porubsky povedané, ako bielych do košíčka, dokáže každý. Ale zostať mladým telom i duchom i pri siedmom krížiku je určite kus životného umenia. Hovorí sa tak, že človek zostáva mladým dovtedy, pokiaľ je schopný učiť sa. Vyštudovať vysokú školu vo veku viac ako päťdesiat a získať vysokoškolský diplom si aj dnes vyžaduje nielen obdiv, ale i uznanie. Je to naozaj krásne, vzácne a veľké. Aj to svedčí nielen o tvojich schopnostiach, kvalitách, ale aj o skrytých rezervách, po ktorých bolo potrebné len siahnuť a myšlienku naplniť činom.

Kytička vďaky pre jubilanta. Zľava: Pavel Baráni, Dušan Migala



Milý náš jubilant!

Tvoj sviatok je určite dôvodom k tomu, aby sme ti poďakovali za prácu pre obec, pre tvojich najbližších, rodinu, športovcov, priateľov a do ďalších rokov, čo sú na obzore, zaželeli zdravia more. Zaželeli veľa síl, entuziazmu, osobné úspechy, pohodu v rodine, veľa dobrých a spoľahlivých priateľov, naplnenie všetkých záujmov, túžob a potrieb.

K oceneniu, poďakovaniu a gratulácii chceme v tejto chvíli ešte niečo pridať. Jubilanta pri sviatku zaslúžene obdarovať. Odporúčením starostu Ing. Pavla Beťku a rozhodnutím obecného zastupiteľstva, pristúpiť k významnému, nevšednému slávnostnému aktu.

Vážený pán bakalár Pavel Baráni! V tejto slávnostnej chvíli ťa oslovujeme prosbou, aby si sa zapísal do Pamätnej knihy Závažnej Poruby a prevzal Pamätnú plaketu obsahujúcu symboly obce ako prejav uznania, ocenenia a poďakovania za všetko úsilie, námahu, čas, obetu i prácu, ktorú si vykonal pre tvoje rodné hniezdo.“ text: -dm-, foto Richard Macko

Sedemdesiatka

Katarína Devečková

*Dáma v rokoch záhadná
po Porube vrátka
otvárala v tento deň.
Koho hľadá?
Kto to je?*

Som sedemdesiatka.

*Indícií zopár
priviedlo ma sem.
Adepta nového
ku nám prijať chcem.*

*Vôňa drevá z hory blízkej -
indícia prvá.
Starostoval dlhé roky -
lahká aj tá druhá.
Futbalová lopta,
kopačky, či dres,
Lopatina, Potoček -
top fanúšik dnes.
Indíciu tretiu
strieda štvrtá, vážna:
Rúfusa navždy
Naveky závažná.*

*Na dvore v koči
vnučka rozosmiata -
vieruhodná, milá
indícia piata.
Čerešnička na torte -
v klobúku manželka.
Elegantná, vtipná
žitia manažérka.*

*Dáma v rokoch záhadná
našla hľadaného.
Palko - Plybko Baránik,
píše meno jeho.*

*Prijala ho do klubu,
žezlo odovzdala,
zdravie, lásku priateľstvo,
zo srdca zapriala.*

*Užívaj si života
v tomto veku zrelom.
Pozri, Palko, vôkol seba,
koľko máš priateľov!*

Nech je váš život krásny, pokojný a slnečný



Pavel Baráni, bilancia futbalovej kariéry. Za A. mužstvo ŠK Závažnej Poruby odohral 12 sezón, spolu 350 zápasov. Strelil 54 gólov. V roku 1975 bol vyhodnotený ako najlepší futbalista raka. V rokoch 1971 – 1978 kapitán A. mužstva. Jeho mužstvo bolo v krajských súťažiach 6 x vyhodnotené ako najsľušnejšie. Aktívnu činnosť ukončil ako 32 ročný v roku 1980. Štyri roky zastával funkciu predsedu futbalového oddielu. V súčasnej dobe je podpredseda ŠK Závažná Poruba.



Jaroslav Jurečka. Na dráhu funkcionára športu sa vydal v roku 1967. Pôsobil v rôznych funkciách vo futbale. Od roku 1974 po súčasnosť je funkcionárom Liptovského futbalového zväzu, Kroniku FO ŠK začal písať v roku 1970 a vedie ju dodnes.



Dušan Piatka. V júli 2018 to dotiahol k osemdesiatke. Pri tomto vzácnom sviatku starosta Pavel Beško prijal jubilanta, poďakoval za prácu pre rodnú obec a oslovil takto: „Človek odrazu rozpovie svoj príbeh a zhmotní čas. V týchto chvíľach sa vracia k prameňom, k rodnému hniezdu, objavuje šťastie a hovorí za seba, že nebol zbytočný...“ Oslávenc sa podpísal do Pamätnej knihy a prevzal Pamätnú plaketu Závažnej Poruby.

Tancom poznávali svet Folklórny súbor Váh tancoval v krajine dobrých ľudí

A Terra de Gente Boa - portugalsky - Krajina dobrých ľudí. Tak volajú 200 tisícové mesto Passo Fundo na juhu Brazílie.

Folklór sa stal mojim osudom. Tancovala som vo FS Partizán, pracovala ako krajský metodik pre folklór, pôsobím v okresnom poradnom zbore a dlhé roky sa venujem tvorbe choreografií Folklórnemu súboru Váh. Pre mňa folklór znamená aj cestovanie a poznávanie sveta. V tomto roku som sprevádzala tento súbor na dlhej ceste do Brazílie. V zostave 25 folkloristov sme boli aj traja Porubania. Natália Petrášová, tanečnica a speváčka, Marián Petráš, muzikant a ja ako umelecká vedúca súboru. Naše zážitky som učesala do podoby cestopisu.



• Autorka na brehu atlantiku nad útesmi v Torrês

Dva týždne na južnej pologuli

V druhej polovici augusta prežili členovia FS Váh z L. Mikuláša dva zážitkami plné týždne na južnej pologuli. Vďaka finančnej podpore Fondu na podporu umenia, finančného príspevku FS Váh a samozrejme vlastných či rodičovských úspor, boli reprezentovať Európu, Slovensko, Liptov na jednom z najväčších folklórnych festivalov Severnej a Južnej Ameriky. V juhobrazílskom meste Passo Fundo sa v dňoch od 17. do 25. augusta 2018 konal XIV. Festival Internacional de Folclore de Passo Fundo (medzinárodný folklórny festival Passo Fundo).

Koná sa každé dva roky pod záštitou medzinárodných folklórnych federácií CIOFF a FIDAF s cieľom uchovávať a šíriť ľudovú kultúru po celom svete, pomocou nej sa navzájom spoznávať a tým podporiť mier medzi ľuďmi. Podľa medzinárodného vyhodnotenia folklórnych festivalov za CIOFF to bol 4. najlepší a podľa kritérií FIDAF dokonca najlepší folklórny festival na svete v r. 2018!

Festivalu sa zúčastnilo

11 zahraničných súborov

Z Ameriky to bola Argentína, Bolívia, Chile, Columbia, Ekvádor, USA+ Kanada, Mexiko, Peru, z Európy Slovensko, Poľsko, Francúzsko a pre problémy s vízami

nedošiel súbor z Juhoafrickej republiky. Z územia Brazílie boli 3 mestské súbory, z územia hostiteľského štátu Rio Grande do Sul 4 skupiny indiánov a z mesta Passo Fundo a jeho najbližšieho okolia 56 skupín tradičnej ľudovej kultúry gaučov (gaučov – pastierov dobytky).



• Gaucho a tanečnice z Váhu

O takúto ohromnú masu ľudí a súborov bolo výborne organizačne postarané. Výborné ubytovanie, dobrá a pestrá strava v ktorej nechýbali zelenina ani šaláty, prílohy zemiaky, cestovina a v tejto krajine „chlieb každodenný“ ryža a strukovina (fazuľa, šošovica). Okrem kurčiat, rýb a bravčového mäsa bola na výber vždy na obed aj večeru miestna „najlepšia hovädzina sveta“ v rôznej úprave. Polievky neboli, jedlo bolo podávané formou bufetu, takže z ponuky si každý vybral čo chcel a koľko zvládol.

Aj technické podmienky boli výborné. Kvalitný zvukový i svetelný park a k tomu ochotný personál, ktorý nám maximálne vychádzal v ústrety. Veľké javisko s protišmykovou úpravou, hľadisko pre cca 5000 divákov i zákulisie so šatňami, zdravotnou službou, toaletami, bufetmi s miestnymi špecialitami aj predajné stánky suvenírov boli zastrešené pod jednou strechou-stanom, takže všetky programy sa bez ohľadu na počasie mohli bez problémov realizovať.



• Krásavice folklórného súboru z Bolívie



• Súbor z Mexika v aztéckom kroji. Sprievod ulicami Passo Fundo

A naše zážitky?

Vlakom do Prahy, odtiaľ lietadlom spoločnosti TAP Portugal do Lisabonu. 10 hodín do ďalšieho letu sme využili na nezabudnuteľnú prechádzku nádherným nočným Lisabonom. Potom 11 hodín v lietadle cez Atlantik a večer pristátie v Porto Alegre, kde nás čakali naše anglicky hovoriace sprievodkyne Aline a Bruna. Ešte ďalšie 4 hodiny v najpohodlnejšom autobuse v akom som kedy cestovala a sme v cieľi! Rýchla a bohatá večera, ktorú pre nás domáci pripravili a konečne sa zložíme v ****hoteli San Silvestre Palace. Ubytovaní sme po 2-3 osoby. Napriek noci v Lisabone a driemaniu v lietadle, autobuse a päťhodinovému časovému rozdielu, ráno vstávame načas a čakajú nás bohaté raňajky, ktoré okrem tradičných európskych raňajkových pokrmov, ponúkali aj miestne špeciality - karamelové nátierky, štavu z papaje, čerstvé lokálne ovocie. Túto rannú pohodičku sme si vychutnávali počas celého pobytu.

Quadros a Thiago

Na druhý deň ráno k Aline a Brune ešte pribudol aj náš tretí sprievodca Avner a na naše počudovanie aj dvaja ozbrojení osobní strážcovia Quadros a Thiago. Starali sa o našu bezpečnosť počas všetkých našich festivalových aktivít, chodili s nami po meste, zastavovali premávku a my sme sa tu naučili chodiť i na červenú. Zorientovali sme sa v centre mesta, ktoré bolo iba o ulicu ďalej od nášho hotela, s Peruáncami sme za mestom stihli vysadiť 50 stromčekov pre miestnu ekologickú čistíčku odpadu, skúšali sme na hlavnej scéne a zháňali kontrabas (basu). Domáci nám síce zabezpečili jednu, ale



• Naši ozbrojení osobní strážcovia Thiago a Quadros

spoločnú aj pre súbor z USA a Poľska. A milá basa nesmela opustiť priestor festivalového stanu! Tak naše prvé vystúpenia mimo hlavnej scény i sprievody boli bez nej. Nakoniec nám zohnali aj ďalšiu, len akúsi hluchú a aj tú iba na vystúpenie a sprievod.

Po dvoch dňoch aklimatizácie a leňošenia začal festival

Absolvovali sme päť večerných vystúpení na hlavnej scéne (5-10 min), ďalšie dva ráno a dva popoludní pre školy a dôchodcov. Okrem toho sme mali ešte 5 vystúpení pre sponzorov festivalu v obchodných domoch medzi cukrom a olejom, v hale medzi autobusmi i v priestore miestnej farmaceutickej firmy. Z plánovaných štyroch sprievodov centrom mesta nám jeden pre dážď vypadol. V nedeľu sme sa všetky zahraničné súbory zúčastnili bohoslužby v miestom katolíckom kostole.



• Natália Petrášová (vpravo), Patka a Lucka, FS Váh počas sprievodu v sliačskom kroji

Ľudový tanec nepotrebuje tlmočníkov, rozumeli sme si aj bez slov.

Festivalové večery sa odohrávali pred tisíckami divákov na hlavnom pódii, ale pre nás malo neopakovateľnú atmosféru hlavne zákulisie, kde sme si boli všetci naozaj blízki. Bola tam pestrá zmes farieb, krojov, ľudí hovoriacich rôznymi jazykmi. Ľudový tanec nepotrebuje tlmočníkov, rozumeli sme si aj bez slov. Tí čo čakali na svoje vystúpenie mohli sledovať dianie na javisku na monitore a odchádzajúcich z javiska vítali uznanlivým potleskom. Tu sa členovia zúčastnených súborov stretávali, zoznamovali a po večeri zase pokračovali spoločnými festivalovými zábavami väčšinou v rytme „latino“.

I my sme tu mali svoj večer, keď hrala naša ľudová hudba a všetci prítomní tancovali naše tance. Okrem toho naši muzikanti natočili aj krátku ukážku vážeckých piesní pre miestny rozhlas, zúčastnili sa workshopu, kde sa spolu s ostatnými hudbami naučili miestnu „gauchovskú“ melódiu, s ktorou sa potom predstavili na záverečnom koncerte festivalu.

Ľudia boli milí, každý sa chcel s nami fotografovať

Mesto žilo festivalom, s miestnymi obyvateľmi sme sa stretávali počas sprievodov, vystúpení. Ľudia boli milí, každý sa chcel

s nami fotografovať. Najživší kontakt s nimi sme mali počas našej výučby tancov a konverzácií o našej krajine. Pre nás zase bol najväčším zážitkom stretnutie s miestnymi Gauchami (gaučami - pastiermi dobytky), ktorí nás učili svoje tradičné tance i zaúčali do tajov prípravy ich typického čaju Mathé.

Počas festivalových dní mal každý kolektív jeden voľný deň. My sme ho využili na návštevu krásnych útesov na brehu Atlantiku pri meste Torres, vzdialeného od nás 8 hodín cesty autobusom. Žiaľ dovtedy celkom priaznivé počasie sa akurát pokazilo, ochladilo sa, fúkalo, mrholilo. O pár dní sme ešte mali voľný poldeň. A už za lepšieho počasia sme mali možnosť zažiť aj krásu prírody a pohostinnosť neďalekej farmy.

Obrigada amigos

Kým tu u nás zúrili horúčavy, my sme na južnej pologuli vítali jar. Zima tam totiž trvá od júna do augusta a na juhu Brazílie, kde sme boli s teplotami medzi 13 - 18 °C. Tam málokedy sneží, ale keď sme sa od nich lúčili bolo ráno 1°C a na druhý deň hlásili aj sneženie! Napriek tomu XIV. Internacionaal Folklore Festival of Passo Fundo bol výborný veľký festival, s bohatým programom a veľmi dobrou organizáciou. Cítili sme sa tu dobre a bezpečne. Mali sme bohatý program, ale aj dostatok času na regeneráciu. Spoznali sme rozmanitú ľudovú kultúru krajín Ameriky i Európy, nadviazali sme nové priateľstvá a pri rozlúčke nechýbali ani slzičky. Neľahkú úlohu, vzorne reprezentovať našu ľudovú kultúru na tomto veľkolepom festivale VÁH zvládol na výbornú.



• Výsadba stromčekov pre sponzora festivalu. Pre miestnu ekologickú čistíčku odpadu

Bolo nám tam dobre a za všetko obrigada amigos - ďakujeme priateľia!

Text i foto:
Mária Paláthyová



• Foto na pamiatku. Chlapci z Váhu s Mexičankou

Ludmila Štrkolcová odišla do folklórneho neba

Stovky folkloristov, spevákov, tanečníkov, predstavitelia Závažnej Poruby, Liptovského Mikuláša, príbuzní, priatelia a známi vypravali v piatok 23. marca 2018 do večnosti učiteľku hodnú tohto mena, oduševnenú folkloristku, Čestnú občianku mesta Liptovský Mikuláš.



Kvetom a účasťou na poslednej rozlúčke sa prišli poďakovať legende lip-tovského folklóru. Táto rozlúčka predstavovala aj príležitosť k zamysleniu a spomienkam na prežité roky. Nezabudnuteľná pamiatka zostane na jej pedagogickú, verejnú, kultúrnu i osvetovú činnosť v Trenčíne, Liptovskom Mikuláši, Závažnej Porube. Veď zosnulá nežila len prácou učiteľky slovenského jazyka a starostlivosťou o svoju rodinu. Rozdávala sa po celý život všade tam, kde bola potrebná. No vari najviac zo svojej neobyčajnej energie venovala folklóru. Stála pri kolíske viacerých detských súborov, nadšením dokázala osloviť domácich nositeľov tradícií, viedla ich po organizačnej i umeleckej stránke, vytvárala materiálne podmienky pre prezentáciu umenia našich predkov, šila kroje, zhromažďovala folklórny materiál, vyrábala potrebné starosvetské rekvizity. Oživila zabudnuté piesne a uchovala v pamäti času mnohé zvyky a tance. Vytvorila množstvo choreografií, folklóru dala svojrázny a autentický umelecký tvar. Za viac ako 60 rokov nadchla stovky tanečníkov, muzikantov, spevákov. Mnohí jej odchovanci pokračovali na konzervatóriu, na Vysokej škole muzických umení, uplatnili sa v SEUKU, Lúčnici a mnohých špičkových slovenských súboroch, či už ako tanečníci, alebo choreografi.

+ + +

Bola to osobnosť. Jedinečná a výnimočná. Takých naozaj nebýva veľa. Jej obeta nepoznala hraníc. Vždy ju viedla túžba slúžiť druhým a pritom nemyslieť na seba. A tu sa žiada povedať nasledovne: Sú ľudia ako stromy. Už samotnou svojou existenciou dávajú pocit sebedomia, potešenia a sily, aj keď ich život skúša tak, ako vietor strom. Jej životnú filozofiu najvýstižnejšie a najpresnejšie

vyjadrujú slová, ktoré neraz pripomenula: „Krásny je život, ak šíriš dobro a radosť. Do hrobu si každý zoberie iba to, čo za života dokázal rozdať druhým.“ Pre tieto hodnoty a životné postoje jej patrí, aby neupadla do zabudnutia, ale aby v zarmútených srdciach najbližších, priateľov, susedov a známych hlbšie ako smútok zostal pocit hlbokjej vďačnosti a uznania.

+ + +

Pobudnime preto ešte chvíľu v jej prítomnosti a pootvorme dopísanú knihu života a pokúsme sa aspoň v krátkosti povedať to najdôležitejšie a najpodstatnejšie o zmysle a obsahu zavŕšeného života. Narodila sa v januári 1936 za treskúcej zimy v Jambrichovie dome v Závažnej Porube. Otec, Ján Vaško, tu pôsobil ako učiteľ a kantor. Lásku k deťom, k piesni, spevu a k učiteľskému povolaniu zdedila po svojom otcovi. Všetci sme raz boli deťmi, ale nie všetky deti majú rovnaký osud. Ten Ludkin nebol jednoduchý od samotného začiatku. Keď ju otec ako trojročnú vyfotografoval vo vysokých čižmách pred školou, jej mama už ležala na smrteľnej posteli. Pochovali ju na porubskom cintoríne v Brestovej. Vnučky sa ujala stará mama v Hankovciach na východnom Slovensku. Aj po rokoch rada spomínala na Hankovce. Bola to dedina plná folklórnych tradícií, kopa spevákov, tanečníkov, muzikantov... A to ju oslovilo na celý život. Ak múdry básnik povedal, že všetko dôležité pre človeka sa začína v detstve, tak pre ňu to platilo dvojnásobne.

+ + +

Koniec vojny a zmena režimu znamenali pre rodinu Vaškovcov „vandrovačku“ Slovenskom. Bývali a pôsobili v Čabradskom Vrbovku, v Uhrovci... Tu Ludmila ukončila základnú školu a prihlásila sa na Pedagogickú školu v blízkom Trenčíne. Na internáte bývala s dievčatami z kraja myjavského, trenčianskeho, z okolia Nového Mesta a tak nečudo, že o spev a tanec nebola núdza. Dievčatá spievali a tancovali podľa toho, ako sa tancovalo doma. Či môže lepšia škola folklóru byť ako tá, čo tanečnica absolvovala po večeroch a voľných chvíľach?

Veľmi chcela tancovať v súbore Trenčan, ale čo robiť, keď to bol súbor pri Gymnáziu a študentov z iných škôl nebrali. A tak sa stalo to, čo sa stalo. Človek predsa nemôže čakať na príležitosť, musí hľadať a sám tvoriť priestor pre svoju záľubu.

Ambiciózna mladá učiteľka založila v roku 1956 svoj súbor. Skupinku tancujúcich detí pomenovala Radosť a radosť bolo i prvé verejné vystúpenie pre rodičov. Byť pracovitý a snaživý je však málo, treba byť i zaťatý, prezieravý, cie-

ľavedomý a hlavne učiť sa od tých, čo to vedia. Veď učený nikto z neba nespadol. Človek si môže obľúbiť iba to, čo pozná. Umeniu viesť súbor sa priučila aj v súbore Družba v Trenčíne, kde ako sólistka tancovala a spievala.

V Trenčíne sa zoznámila i so svojím „vyvoleným“, ako ináč, pri tanci a na lyžiach. A tak sa roku 1962 vydala a nová rodina sa presťahovala do Liptovského Mikuláša, lebo manžel Vladimír, ako vojak z povolania, zasa „dostal rozkaz“ tu učiť na vojenskej škole.

Rezká učiteľka začala pôsobiť v Okoličnom a čo nevidieť, s podporou a pomocou riaditeľa školy, založila aj na tomto mieste detský folklórny súbor menom Poludnica. Kronika školy zaznamenala, že 90% tanečníkov tvorili Porubänia. Ani sa nechce veriť, ale od tej doby už veru pretieklo veľa vody dolu Váhom.

Potom povila svoje deti: Janku 1963, Vladka 1966 a Juraja 1967. Keď deti odrástli, nastúpila na I. ZŠ v Liptovskom Mikuláši. Tu v roku 1968 „povila“ svoje ďalšie dieťa: Detský folklórny súbor Ďumbier. A ako sa patrí, začala od začiatku. Príbeh tohto súboru, ktorý viedla nielen ako umelecká, organizačná vedúca a choreografka, ale aj ako krajčírka krojov i práčka v jednej osobe, dorástol v tomto roku na rovných 50 rokov. Je to veľa, či málo?

+ + +

Pred dvomi rokmi, keď oslávila okrúhle životné jubileum nám z úprimnosti duše povedala slová, ktoré sme si uchovali v pamäti a reprodukuje ich v plnom znení.

„Folklór sa stal mojim osudom. Naplnil sa môj sen, stávala som na tom, čo som vedela o ľudovom umení minulej doby. Deti sú múdre a vedia to, čo my iba túšime. Za tie roky jednoducho vidím do hĺbky detskej duše a s deťmi radostne sprítomňujem posolstvo dávnych čias, lebo ma to baví a má to zmysel. Za tie desiatky rokov som všeličo skúsila, všeličo nacvičila, všeličo nepoznané objavila, oživila a môžem povedať, že v mojom veku má človek právo aj spomínať, nielen na stovky tanečníkov, ale i na muzikantov.“ A nám z tohto rozprávania vyplynul nezabudnuteľný záver: Darmo je V srdci je miera. Bez srdca niet veľkého. Teta Ludka, prijmite, prosím, naposledy od všetkých to jednoduché, úprimné a ľudské: **ĎAKUJEME!**

Navždy nás opustila v sobotu 17. marca dožijúc sa 82 rokov. Smútkom je naplnená táto chvíľa. Život živých sa začína plniť spomienkami na dni i hodiny spolu prežité zanechávajú tak už len stopy v pamäti času. Preto pamiatke jej nech je česť vzdávaná a pokoj večný dopriaty.

Text i foto: Dušan Migala

Predišli nás do večnosti



Šepkám si slovo ocko – modlitbu pre dušu... vietor, čo zhodil listie a čas, čo vzal Ťa ocko, už nikto nenapíše. Tvoj úsmev na perách stratený v márnosti.

Ja blúdím svetom a zas šepkám to slovo ocko... modlitbu pre dušu.

V hlbokom zármutku oznamujeme, že nás dňa 29. júna 2018 vo veku 86 rokov navždy opustil náš drahý otec, starý a prastarý otec, brat, švagor, krstný otec, strýko a ujo

Jaroslav Mudroň

Posledná rozlúčka s našim drahým zosnulým bola v pondelok 2. júla 2018 o 15. hod. v Dome smútku v Závažnej Porube. Dcéra Tatiana s rodinou, syn Jaroslav s rodinou a ostatná smútiaca rodina vyslovujú slová úprimného poďakovania za všetky kondolencie, kvetinné dary i účasť na poslednej rozlúčke.

+ + +



Potichu znášame veľkú bolesť za Tebou, v spomienkach žiješ v nás naveky.

V hlbokom zármutku oznamujeme všetkým príbuzným, priateľom a známym, že nás dňa 12. júla 2018 vo veku 83 rokov opustila naša drahá mama, stará mám, sestra, švagrína, krstná mama

Božena Šarašinová rod. Ilanovská

Posledná rozlúčka s našou drahou zosnulou bola v sobotu 14. júla 2018 o 14. 00 hod. v Dome smútku v Závažnej Porube.

Smútiaca rodina ďakuje za všetky prejavy sústrasti, kvetinné dary i účasť na poslednej rozlúčke.

+ + +



Neplačte, že som odišiel, ten klud a mier mi prajte a v srdci večnú spomienku si na mňa zachovajte.

V hlbokom zármutku oznamujeme, že nás dňa 23. júla 2018 vo veku 64 rokov opustil náš drahý otec, syn, starý otec, švagor a ujo

Zdenko Križka

Posledná rozlúčka s našim drahým zosnulým sa konala vo štvrtok 26. júla 2018 o 14.00 hod. v Dome smútku v Závažnej Porube.

Dcéry Janka a Zdenka, rodičia a ostatná smútiaca rodina ďakujú za kondolencie, kvetinné dary i účasť na poslednej rozlúčke.



Boľstou unavená tíško zaspala. Zanechala všetkých, ktorých si rada mala.

V hlbokom zármutku oznamujeme všetkým príbuzným, priateľom a známym, že nás dňa 8. augusta 2018 vo veku 84 rokov opustila naša drahá mama, stará mama, prastará mama, sestra

Mária Niňajová rod. Mesarčová

Posledná rozlúčka s našou drahou zosnulou bola v piatok 10. augusta 2018 o 15. 00 hod. v Dome smútku v Závažnej Porube. Deti Zdenka a Ľubomír s rodinami, nevesta Jarmila s rodinou a ostatná smútiaca rodina vyslovujú slová poďakovania za všetky prejavy sústrasti, kvetinné dary i účasť na poslednej rozlúčke.

+ + +



Stíchlo navždy srdce zlaté, zhasol v Tvojich očiach svit, ťažko sa nám bude tu bez teba, otecko žiť.

S hlbokým žiaľom oznamujeme, že dňa 2. júla 2018 vo veku 87 rokov navždy dotĺklo srdce

Miloša Leštana

S našim drahým zosnulým sme sa rozlúčili dňa 6. júla 2018 o 13.00 hodine v Dome smútku v Poprade – Veľkej. Smútiaca rodina vyslovuje slová poďakovania za prejavy sústrasti i za účasť na poslednej rozlúčke.

+ + +



Mať tak osud ako má strom, zapustiť korene, vyrastať. Po smrti ešte suchými vetvami oživiť oheň, svietiť a hriať.

V hlbokom zármutku oznamujeme, že nás dňa 31. augusta 2018 v 63. roku svojho života navždy opustil náš drahý otec, starý otec, krstný otec, ujo a švagor

Ing. Ján Jambrich

Posledná rozlúčka s našim drahým zosnulým bola v utorok 4. septembra 2018 o 15. hodine v Dome smútku v Závažnej Porube. S úctou synovia Ján a Michal

Ďakujeme všetkým príbuzným, priateľom a známym za prejavy sústrasti, kvetinné dary a účasť na poslednej rozlúčke.

Zároveň ďakujeme ošetrujúcemu personálu NSP v Liptovskom Mikuláši. Na podporu aktivít onkologického odd. sme poukázali sumu 1100 Eur z dobročinnnej zbierky zorganizovanej počas smútočného obradu.

Číslo účtu: 0331657672/0900

Ako je ďaleko, tak je blízko

A všetko predtým zložené je zrazu celkom prosté a prejdeš na svoj druhý breh po starom suchom moste.

Ing. Ján Jambrich (1955 - 2018)

Bola to osobnosť jedinečná a výnimočná

Takých nebýva veľa. Jeho osobnosť neformovala nejaká skupina ľudí, či majetok, ale sám život a práca, ktorej rozumel. Starostlivosť o rodinu, o svojich blízkych, postoj k blížnemu, prístup k veciam verejným, profesionálna profesionalita zostávajú tu ako nemenná hodnota ukončeného života. Žil tu medzi nami, žil životom obce, rozumel jej pravidlám, tešil sa z jej úspechov, spolu s nami pracoval, spoločne sa trápil i radoval. To pekné a dobré v ľudských vzťahoch sial s láskou okolo seba. To, čo robí človeka človekom zasial aj do srdc svojich synov a blízkeho okolia. Nedal zahnúť добрôte, aj keď vedel, že cesta k nej je ťažká.

Ak môžem, pomôžem

Patril do rodiny čestných darcov krvi. Ako dvadsaťročný, dňa 11. júna 1975 daroval po prvýkrát svoju krv. Na svojom konte mal v roku 2011 zapísané 42 odberov. Niekoľko čestných odberov absolvoval aj na základe výzvy zdravotníkov, svojich kolegov a kolegyň pre ich blízkych po náročných operáciách, po ťažkých pôrodoch, či vtedy, keď bolo potrebné meniť krv novorodencovi. V rozhovore skromne priznal humánnu podstatu svojho konania: „Prečo by som takto nepomohol, keď to môj organizmus zvláda a zdravotný stav umožňuje. Ak v ľudskom tele prúdi päť litrov tejto vzácnej tekutiny, tak dvadsať litrov krvi, ktoré som daroval bez akéhokoľvek príspevku, by mohlo prúdiť v organizme štyroch ľudí.“ Dobré počujete. A to je už čo povedať.

Pracoval pre veci spoločné

Zosnulého sme vnímali ako človeka obdarovaného neobyčajnou energiou a schopnosťou pracovať pre veci spoločné. Nie náhodou pôsobil dlhé roky v oblasti miestnej správy ako poslanec obecného zastupiteľstva, predseda stavebnej komisie. Jeho pôsobenie vo vedení obce potvrdzuje, že dejiny Závažnej Poruby vždy tvorili a budú tvoriť kľúčové osobnosti. Zostane pravdou a kroniky to určite zaznamenajú, že vo samosprávnej aktivite sa vždy riadil princípmi ľudskej pomoci a úsilím pochopiť problémy druhých. Služba a práca pre ošoh celku ho sprevádzali životnou cestou ako neoddeliteľná

súčasť jeho charakteru. Budoval miestne inžinierske siete, kompletizoval obecnú prenosovú sústavu a elektrické zariadenia. Viaceré objekty v obci, rodinné domy bolo potrebné zabezpečiť primeranou kapacitou, zvlášť v čase, keď sa prechádzalo na elektrické vykurovanie. A on, ako uznávaný odborník vedel poradiť, usmerniť, zabezpečiť. Celkom nezištne pripravoval a tvoril podmienky pre inštaláciu týchto zariadení. Mnohé investičné akcie v obci predstavujú výsledok aj jeho úsilia a snahy zveľaďovať a rozvíjať našu obec pod Poludnicou z hľadiska naliehavých potrieb jej obyvateľov. Budeme si to pripomínať. Bude to spomienka na silu ľudskej obetavosti, na okamihy porozumenia, obety a nezištnosti. Práca pre celok bude znieť ako melodická reč jeho odkazu, ako hodnota, čo vysoko prevyšuje bežnú ľudskú existenciu. Svoj osobný údel spojil s osudmi rodného hniezda do jedného celku. Preto si chráňme jeho pamiatku, nezabudnime na jeho prácu a výsledné dielo neobyčajne zásluhnej práce. Klaniam sa tvojej pamiatke. **Dušan Migala**



Miloš Lešťan (1930 – 2018)

Miloš Lešťan sa narodil v evanjelickej rodine matke Anne a otcovi Michalovi 17.12.1930 v Závažnej Porube.

Mal štyroch súrodencov, s ktorými prežil krásne detstvo v rodnej dedine. Mešťianku vychodil v LM.

Počas druhej svetovej vojny pri oslobodzovaní Liptova, keď občania boli evakuovaní do Pribyliny, on ako 14 ročný ostal v rodnom dome s ruskými vojakmi celých 9 týždňov. Po prejdení frontu pomáhal odmiňovať okolité polia. „Chorošij maľčik“, spomínajú chválu ruských vojakov stále žijúci pamätníci.

Po vojne pri manipulácii s výbušninou prišiel o palce na jednej ruke, napriek tomu sa vyučil u domáceho pána majstra obuvníka Jána Čutku.

Svoj aktívny život ako obuvnícky majster prežil vo svojej dielni v Starom Smokovci, kde pracoval skoro 60 rokov. V tom čase sa tu šili aj vibrámy pre Himálajské expedície.

Z prvého manželstva má dcéru Martu a syna Miloša. S druhou manželkou Zdenkou prežil krásnych 43 rokov v Poprade. Vychovali spolu tri deti: Radku Zdenku a Jozefa.

V 82. roku jeho života ho navždy opustila manželka. Posledné chvíle života strávil doma s dcérami Radkou a Zdenkou. Navždy odišiel z domu v Poprade v kruhu najbližších 2.7.2018

Češť jeho pamiatke

Milan Janák

Porubskí rodáci, ktorí si zaslúžia pozornosť budúcich generácií

Ján Jurečka *1813 †1884

rolník, richtár, matičiar, „ctený muž“.

Chodil do židovskej školy. Ovládal nemec- ký aj anglický jazyk. Angažoval sa v národ- nom hnutí. O jeho účasti na memorando- vom zhromaždení v Martine dňa 6. júna 1861 sa hovorí aj v knihe Z prameňov ná- roda (autor M. Eliáš). Bol aj pri zakladaní Matice slovenskej v roku 1863. Je potešiteľ- né, že namiesto pahýľa pôvodného liatino- vého pomníka sa príbuzenstvo (Eudmila Schwottová rod. Jurečková) postaralo o no- vý dôstojný pomník vedľa hrobu básnika Milana Rúfusa. Nápis na pôvodnom po- mníku „Tu spočíva Ján Jurečka, ctený muž. Pokoj prachu jeho“ je nadčasový.

Peter Niňaj *1891 †1963

legionár v závere 1. svetovej vojny, počas 2. svetovej vojny vládny komisár v obci.

Rozvážny, uznávaný a ctený občan na poli obecnom aj cirkevnom. Jeho syn Tomáš Miroslav Niňaj, ktorý pôsobí v Žiline, sa tiež zapája do obecných aktivít v segmen- toch spoločenského, duchovného i športo- vého diania. Svoj úprimný vzťah k rodnej obci nezanedbáva dodnes. Je autorom pro- jektovej dokumentácie prístavby kultúr- neho domu, domu smútku, domu horskej služby.

Ján Bróska *1891 †1962

Kostolník, nenahradiťelný aktivista vo ve- ciach cirkevných, hlavne v príprave na vý- stavbu ev. kostola a ochrany zvonov vo zvoni- ci cirkevnej školy. Bol „Simeonom“ nášho cirkevného zboru.

Michal Kováč * 1900 †1986

Cestný majster - oprávnený murársky a te- sársky majster s možnosťou podnikania v stavebníctve. Vážená osobnosť v obci, kde zastával významné funkcie štátu a aktívny člen čitateľského spolku. Projektant naj- významnejších budov v Závažnej Porube. Bol zaťom spomenutého Jána Brósku a ot- com významných synov – Prof. RNDr. La- dislava, DrSc., Doc. PhDr. Bohuslava, CSc. a dcéry Elenky, literárne nadanej osobnosti.

Peter Bróska *1912 †2004

Syn Jána Brósku – prvý zborový dozorca samostatného cirkevného zboru, zaslúžilý učiteľ a neskôr riaditeľ Gymnázia M. M. Hodžu v Liptovskom Mikuláši. V samizda- tovom diele Dr. Jozefa Jablonického, kto- ré po roku 1989 vyšlo tlačou pod titulom Samizdat o odboji je na str. 231 v stati kto bol kto uvedený: Bróska Peter, Závažná Poruba – učiteľ, dôstojník povstaleckej ar- mády. Pred povstaním aktivovaný do slov. armády a pridelený na spravodajské odd. VPV v Banskej Bystrici. Počas SNP pôsobil na veliteľstve povstaleckej armády. Po 2. sv.

vojne pôsobil ako pedagóg. Žil v Liptov- skom Mikuláši.

Toto zistenie nás – príslušníkov mladších generácií dosť prekvapilo, ale po- chopili sme, prečo sa na čelných miestach v rámci osláv výročia SNP po roku 1989 ocitol aj pán Peter Bróska.

Ján Betko * 1906 †1983

Murársky majster, významná osobnosť v pôsobnosti čitateľského spolku, ale aj v celkovom dianí na poli duchovnom i cir- kevnom. Bol tiež zakladateľom spolku absti- nentov. Na sklonku 2. sv. vojny bol členom Revolučného národného výboru v obci Zá- važná Poruba. Je tiež autorom obecnej kro- niky. Mimoriadne sčítaný intelektuál, literát, ale hlavne bibliofil. Vedel naspamäť mnoho žalmov a citátov slova Božieho.

Božena Rumanová *1896

Ján Štepita *1898

Martin Jambrich *1899

Predseda obnovenej čitateľského spolku po roku 1922.

Adam Betko *1909 †1985

Umelecký brašnár, brat Jána Betku. Bol skromný, snaživý a všeobecne činný v snahe pozdvihnúť kultúrnu a tvorivú úroveň obce. Jeho brašnárske výrobky prezentovali slo- venské ľudové umenie a boli žiadané a oce- ňované nielen doma, ale aj v zahraničí. Jeden z prvých zhotoviteľov opaskov a krpcov pre SLUK a Lúčnicu. V obci sa angažoval a po- máhal občanom ako predseda Čsl. Červe- ného kríža. Pretože ešte pred vojnou vlastnil písací stroj, písal žiadosti a korešpondoval so štátnou správou pre potreby občanov.

Ján Vtáčik *1909 †1936

Zjav neobyčajne inteligentný a sčítaný. Znalec slovenskej, ale aj svetovej literatúry. Mimo- riadne nadaný s citom k výtvarnému umeniu a činný v ochotníckom divadle obce. Žiaľ, ne- bolo mu dopriate naplno rozvinúť svoj talent. Zomrel mladý vo veku 26 rokov.

Matej Betko *1907 †1987

palier - uznávaná osobnosť v slovenskom stavebníctve, ale aj aktívny funkcionár v či- tateľskom spolku a významný, odbornými kruhmi vyzdvihovaný, ochotnícky herec

Michal Agnet *1911 †1971

Otec synov Bohuša a nebohého mladé- ho Janka. Patrila k čelným predstaviteľom a funkcionárom čitateľského spolku. Bol jeho tajomníkom a zapisovateľom. Mal mi- moriadne pekné písmo a viedol spolkový archív.

Zdroj: Moja Závažná Pruba II. diel, autor Dušan Piatka, str. 94, pokračovanie v budúcom vydaní, PN 97

TAJNIČKA

•	1	II.	2	3	4	5	•	6	7	8	9	10	11	•	12	13	14	III.	15
16							17 18							19 20					
21				I.															
22				23 24							25 26						27 28		
29					30 31					32 33			34 35						
36						37 38						39 40			41 42				43
•	44 45							46 47								48 49			
50				51 52						53 54					55 56				
57							V.							58 59					
60					61 62						63 64					65 66			67
•	68									69 70							71 72		
•	73 74		75 76					77 78				79 80				81 82			
83							84 85						86 87						88
89				90 91					92 93					94 95					
96					VI.														
97					98 99			100 101				102 103			104 105				106
107						108 109					110 111					112 113			
114				115 116							117 118						119 120		
•	121 122					123 124									125 126				
127						128 129						130 131							
132				IV.															
133					134			135				136			137				

- 1 - udrel nohou
- 2 - mrzák
- 3 - teplota zn.
- 4 - matkin brat
- 5 - dedina v Rusku
- 6 - naberal sivú farbu
- 7 - hádanka, záhada *
- 8 - rieka v Nemecku
- 9 - hadie citoslovce
- 10 - druh kôrovca *
- 11 - nástroj na krájanie
- 12 - ťažné i športové zvieratá
- 13 - zakáľáčkové polievky
- 14 - Liptovský Ján inic.
- 15 - europske pohorie
- 16 - suchomilná oštnatá púštna rastlina
- 17 - postroj koňa zastar. *
- 18 - priamy úder v boxe
- 19 - známy český film
- 20 - nástroj na osievanie
- 21 - prítok Volgy
- 22 - polovica
- 23 - zelený drahokam *
- 24 - ruský spisovateľ *
- 25 - dolina medzi vrchmi
- 26 - mužské meno
- 27 - ŠPZ okr. Poprad
- 28 - obopnite opaskom
- 29 - vzkriesil sa
- 30 - oregáno skr.
- 31 - chem. zn. rubidia, argonu + mikroorganizmus, ktorý potrebuje

- 32 - kyslík pre život
- 33 - akciová spoločnosť
- 34 - odporovacia spojka
- 35 - hrôzovláda, množ. č.
- 36 - lieh osladený aj aromatizovaný
- 37 - mužské cudzie meno
- 38 - bočná loď baziliky
- 39 - Univerzita Komenského
- 40 - miesto určené na zápasy i verejné kultúrne vystúpenia
- 41 - začiatok názvu bojového plynu yperit
- 42 - oscilovala si, pobehovala si
- 43 - úhor po nemecky
- 44 - nemotorný človek
- 45 - American Football League skratka
- 46 - záhr. besieda
- 47 - metropola Jemenu
- 48 - slovo upozornenia
- 49 - arzén chem. zn.
- 50 - a sice skr.
- 51 - ostrovný štát v Stredozemnom mori
- 52 - rieka v Indonézii *
- 53 - mena Európskej únie
- 54 - mesto Sliezka
- 55 - previazaná stužka napr. vo vlasoch
- 56 - značka traktora
- 57 - značka zubnej pasty
- 58 - meraním mieru
- 59 - nie tieto
- 60 - starý brnkací strunový hudobný nástroj

- 61 - Jozef česky
- 62 - patriaci Lerovi
- 63 - neni, nieto
- 64 - krajina zakrytá bielou perinou
- 65 - iniciál. „prvých ľudí“ sveta
- 66 - označ. pre liter
- 67 - krajský rekord skr.
- 68 - lúčna krmná rastlina
- 69 - cudzokrajný strom *
- 70 - dávajú peniaze za tovar
- 71 - ŠPZ okr. Dolný Kubín
- 72 - cudzie mužské meno *
- 73 - 1000 rímsky
- 74 - paša pre dobytok
- 75 - listnatý strom i plod
- 76 - vyrábala tkaninu
- 77 - hnutie, ktoré bolo na čele polit. „revolúcie“ r.1989
- 78 - juhoamerický nejedovatý had
- 79 - starogrécky boh vetrov
- 80 - v zlož. slovách prvá časť s významom síra *
- 81 - olympijská skratka štátu SAAR (Saudská Arábia)
- 82 - ročné obdobie
- 83 - časť domu v predchádz. období
- 84 - umelecký tanec
- 85 - šport. klub v Bratislave
- 86 - vytvárať mince alebo tunel
- 87 - neodišli
- 88 - osobné zámeno
- 89 - armádný športový klub skr.

- 90 - neobuto
- 91 - citoslovce radosti
- 92 - prirážka k cene
- 93 - skladujú - ináč, nespisovne
- 94 - karbid kremíka
- 95 - veľmi rýchlo utekať náreč.
- 96 - popravil sekerou
- 97 - chem. zn. tantalu a lantanu
- 98 - autonómna oblasť
- 99 - starogermán
- 100 - značka kórejských áut
- 101 - niekedy predtým náreč. *
- 102 - kód Turecka
- 103 - často máva
- 104 - hárok papiera po starom
- 105 - lyže stratili - že -
- 106 - zamáva
- 107 - vpila
- 108 - dlaň - lekár. alebo povoláva
- 109 - predložka s 3. pádom
- 110 - E -elektron. pošta cez počítač
- 111 - spojenie - slovo v telef. rozhovore
- 112 - predp. v zlož. s významom. chybný, porušený i dýza bez „A“
- 113 - miesto kde je uložené črevo
- 114 - astát chem. zn.
- 115 - vzácna liečivá bylina
- 116 - raj
- 117 - americký spevák a gitarista, „otec ROC'K N ROLU“ *
- 118 - sopečná vyvrelina magma
- 119 - zdôraznený súhlas
- 120 - enormný skr.
- 121 - ženské meno
- 122 - čuchový orgán
- 123 - nepošliapať, nepučil, neničil
- 124 - starogr. bohyňa úsvitu *
- 125 - začiatok názvu hl. mesta Islandu
- 126 - Majka, Marka dom.
- 127 - nevenujeme
- 128 - durila, poháňala
- 129 - A.C
- 130 - odolný proti nákaze
- 131 - športový klub v Miláne
- 132 - jedna i druhá
- 133 - jedno z detí
- 134 - národná súťaž skr.
- 135 - 5000;5000;5000 rímsky
- 136 - Athletic club
- 137 - hlavná tepna

v stĺpcoch:

v - 3. - pod ozn.tajn. č.II. - zač. vybraných slov po „B“

v - 8. - pod ozn.tajn. č.V. - pichnutie

v - 19. - pod ozn.tajn. č.III. - niet po rusky

v riadkoch:

v - 3. - za tajn. č. I. - išiel po česky

v - 15. - za tajn. č. VI. - nízky zelený drobný porast v lese

v - 21. - za tajn. č. IV. - osev bez -S-

Pomôcky:

APUS, ELMAR, ENIGMA, EOS, HALEY B, OLIVIN, ONEHDA, SERSAN, SILARD, SILIT, TIO, UTA.

POZOR!

V krížovke nemusia byť dodržané dlžne!

Znenie tajničky z čísla 95:

Žena nech sa usiluje o to, aby sa jej manžel rád vracal domov, muž zase o to, aby jej bolo ľúto, keď ho vidí odchádzať.

autor krížovky
Pavel Staroň
Simona Žabokrtská



ŠPORT

Predstavujeme nového trénera



Meno a priezvisko:
Mgr. Juraj Sabol
Narodený: 4. 12. 1983
Rodinný stav, deti: slobodný, nie nemám
Vzdelanie: Fakulta Športu Prešov, učiteľstvo všeobecno-vzdelávacích predmetov - trénerstvo

Trénerská kvalifikácia: UEFA A,
Kluby ako hráč: 1. FC Tatran Prešov
Ako tréner pôsobil: 1. FC Tatran Prešov, MFK Liptovský Mikuláš, FK Senica

Ako vnímate A mužstvo Závažnej Poruby?

Pozitívne. Mladé a dynamické z čoho ide energia a emócia. Poznáme sa už z predošlého pôsobenia v MFK, takže vieme, čo môžeme očakávať. Som rád, že pri mužstve ostal aj Ľubo Račko, ktorý priniesie zrelosť a nadhľad do šatne.

Silné stránky?

Energia, dravosť a chuť sa stále učiť. Dobrý kolektív a chuť stále niečo dokázať.

Slabé stránky?

Mladosť prináša prchkosť. Môže to byť v niektorých úsekoch zápasu náš problém. To však bude moja starosť, aby sme sa vedeli udržať v správnej hladine sústredenia počas celého zápasu.

Ako si predstavujete trojuholník komunikácie: výbor – tréner – hráči

Moja úloha je pripraviť hráčov na zápas, aby ako jednotlivci dali stále zo seba maximum. Viem, že futbal je ich druhá práca. Viem, že nie stále budú všetci k dispozícii, ale spravíme maximum. Ak budú spokojní hráči, bude aj vedenie a platí to aj opačne. Komunikácia bude kľúčom k tomu, aby to tak bolo, avšak uvidíme, čo priniesie čas.

Pokúsme sa predstaviť ciele vášho pôsobenia:

Prvotne bolo a je vytvoriť mužstvo, ktoré vie fungovať nasledujúce 3 roky pokope. Teraz v lete robíme prvý krok. Musíme ukázať, že sme to zvládli hlavne výsledkovo, čo nám umožní na jar zas správne doplniť mužstvo.

Budeme sa prezentovať v HS 4-3-3 a 3-5-2. To sú však len čísla. Chcem hlavne posunúť každého hráča o level vyššie. Realizovať to hlavne dobrým tréningovým procesom.



-dm-

Športovci navštívili Opavsko



Na konci júla uskutočnili neaktívni futbalisti nášho Športového klubu výlet do regiónu Opavska. Navštívili svojich dlhoročných priateľov s ktorými si pravidelne vymieňajú svoje návštevy už dve desaťročia. Tento rok to bola návšteva obce Koberice. Spolu s predstaviteľmi obce si prehliadli športoviská, obecný park s detskými ihriskami i kultúrne zariadenia. Prijali pozvanie klubu vojenskej histórie Opava a navštívili objekt ťažkého opevnenia OP – S 25, tzv. bunker z 2. svetovej vojny. Zúčastnili sa obecnej akcie Srasenfest Rozsocháč, kde si aj zasúťažili v netradičných súťažiach pre dospelých, keď spomedzi 8 mužstiev obsadili pekné 3. miesto. Stretli sa so zástupcami regionálneho združenia Českej únie športu, kde si vymenili množstvo poznatkov pri organizácii športovej činnosti obcí v Českej republike a na Slovensku. Navštívili tiež Beskydský pivovár. Nabité víkendový program ubehol veľmi rýchlo, ďakujeme našim priateľom z Opavska za dobrosrdečnú atmosféru a už teraz sa tešíme na stretnutie s nimi v našej obci v roku 2019. **Vladimír Mlynček ml.**

Turnaj v stolnom tenise



Tento víkend sa v sobotu 15.9.2018 uskutočnil v našej obci turnaj štvorhier v stolnom tenise v rámci okresu Liptovský Mikuláš. Turnaja sa zúčastnilo 17 dvojíc, najmladšej účastníčke F. Pisarcíkovej bolo 16 rokov (4 miesto na turnaji), najstarší (Hán, Kalinay) už boli za hranicami 70 rokov. Víťazmi sa stali hráči 3. ligy Vitalit Liptovský Hrádok Kolárik-Janovčík. Na ďalších miestach sa umiestnili Humenný-Karolčík a Jakubovič-Szelepčényi z Liptovského Mikuláša, hráči 3. a 4. ligy. Z domácich sa najlepšie umiestnili Križian-Vyskočil na 8 mieste. Ďakujeme obci Závažná Poruba za poskytnutie priestorov na turnaj a kolektívu oddielu stolného tenisu Závažná Poruba za zorganizovanie tohto podujatia.

Ing. Karol Vyskočil

ŠK Závažná Poruba - ŠK Dynamo Diviaky 4 : 3

V nedeľu 9. septembra 2018 sme privítali ťažkého súpera, ktorý celý prvý polčas bol vyrovnaným súperom našim futbalistom. Hostia sa ujali vedenia, domáci však hneď z protiútoku Volajom vyrovnali. Potom niekoľko dobrých príležitostí domáci nevyužili, a tak z brejku sa opäť radovali hostia, keď brankára opäť prekonali Kollár.



Druhý polčas domáci v snahe zvrátiť výsledok pritlačili, čoho výsledkom bol vlastný gól hostí a bolo vyrovnané. O dve minúty z centrovanej lopty sa opäť nemylil Volaj a domáci viedli. Hostia dokázali z brejku vyrovnáť, avšak túžba domácich po víťazstve bola veľká, čoho výsledkom bol gól Matúša Perašina a tak sa domáci vo veľmi dobrom zápase tešili zo zaslúženého víťazstva. Cez prestávku starosta Pavel Beťko a poslanec Vladimír Mlynček ml. zablahoželeli bývalým starostom Pavlovi Baránimu (70) a Jaroslavovi Jurečkovi (80) k životnému jubileu. Ku gratulantom sa pridal aj sekretár Liptovského futbalového zväzu Vladimír Hubka.

Okolo Poludnice bežalo 163 bežcov



Bežecký klub Opalisko v spolupráci s Obcou Závažná Poruba usporiadal 30. septembra 2018 za nádherného jesenného počasia lesný pretek okolo Poludnice. Tento pretek je verejnosti známy aj ako Memoriál Štefana Kubovčíka, ktorého roztrhali psy Wehrmachtu (ozbrojené sily nacistického Nemecka) v čase SNP. 48. ročníka tohto preteku sa zúčastnilo 163 pretekárov, ktorí sa postavili na trať v 20 kategóriách. Od najmladších až po veteránov. Na trati dlhej 17,67 km dosiahol najlepší čas Tomáš Repka – 1: 22:16. Rekord trate predstavuje 1: 10 : 00. Ceny prvým trom v každej kategórii odovzdávali: starosta Závažnej Poruby Pavel Beťko a predseda Bežeckého klubu Opalisko Ivan Bukas. Slová uznania a vďaky patria organizátorom i všetkým sponzorom. Výsledky a výsledková listina bude prístupná na www.okolopoludnice.sk

text i foto: -dm-

ŠK Závažná Poruba - Javorník Makov 1 : 1



Nedeľňajší zápas (19. 08. 2018) ŠK Závažná Poruba - Javorník Makov sa začal spomienkou na nášho kamaráta, spoluhráča, člena nášho športového klubu Jurka Fecskeho, ktorý tragicky zahynul 17.8.2018 vo Vysokých Tatrách.

Jeho pamiatku sme si uctili minútou ticha. Zápas sa začal vo veľmi slušnom nasadení z jednej aj druhej strany. Jedno aj druhé mužstvo sa snažilo od úvodných minút strelit gól. Hra sa prelínala z jednej strany na druhú. Prví boli úspešnejší hostia a po krásnej futbalovej akcii z pravej strany nám strelili prvý gól zápasu. Hlavou sa presadil hráč Makova Srečkovič v 4. minúte. Po tomto góle sa hra stupňovala a naši hráči z následného tlaku vyrovnali na 1:1 gólom Petra Volaja. Nasadené tempo a akcie sa striedali na jednej aj druhej strane hostia aj domáci po raze opečiatkovali konštrukciu bránky. Stav sa však nemenil. Druhý polčas sa hra nemenila a ako hostia tak aj domáci hrali oku lahodiaci futbal. Ku gólu v závere zápasu boli bližšie hostia. V 87. min. nastrelili tyč domácej bránky. Stav sa však nezmenil a obe mužstvá si body rozdelili na remízu 1:1.



Budeš nám veľmi chýbať

Pri zdolávaní južnej steny Dračieho štítu vo Vysokých Tatrách v piatok 17. augusta 2018 tragicky zahynul, spolu so svojim kolegom, horolezec a futbalista ŠK Závažná Poruba

Juraj Fecske (1999 – 2018). V našom športovom klube prešiel všetkými mládežníckymi kategóriami. Ako kapitán v uplynulej sezóne doviedol naše dorastenecké mužstvo v 4. lige, skupina B stredoslovenského regiónu ku krásnemu 3. miestu v konečnej tabuľke. Mal veľa plánov, čakala ho vysoká škola. Tragická udalosť všetko zmenila. Stratili sme mladého, vždy usmiateho, priateľského človeka, ktorý mal život pred sebou. Futbalisti si uctili jeho pamiatku minútou ticha pred zápasom s ŠK Javorník Makov.

text i foto: -dm



• Závažná Poruba - Staškov: 4 : 2

Tabuľky výsledkov k 30. 9. 2018

IV. liga SEVER muži

Klub	Z	V	R	P	Skóre	B	K
1 TJ Jednota Bánová	8	5	1	2	24:10	16	14
2 OŠK Baník Strážava	9	4	3	2	16:10	15	13
3 ŠK Javorník Makov	8	4	3	1	17:13	15	12
4 FK Slávia Staškov	9	4	3	2	25:22	15	11
5 ŠK Závažná Poruba	8	4	2	2	17:16	14	10
6 TJ Druž. Belá - Dulice	8	4	1	3	17:20	13	9
7 FK Rajec	8	3	1	4	13:14	10	8
8 OFK Teplička n. Váh.	9	3	1	5	12:13	10	7
9 FK Slovan Žabokreky	9	2	4	3	13:15	10	6
10 ŠK Olympia Bobrov	8	2	2	4	10:13	8	5
11 MFK Dolný Kubín	8	2	2	4	10:14	8	4
12 OŠK Rosina	8	2	2	4	10:20	8	3
13 ŠK Dynamo Diviaky	8	2	1	5	15:19	7	2
14 FK Terchová(odstúp.)	0	0	0	0	0:0	0	1

IV. liga dorast U19 skupina B

Klub	Z	V	R	P	Skóre	B	K
1 OŠK Lisková	9	6	2	1	39:12	20	14
2 TJ Roháče Zuberec	9	6	1	2	35:13	19	13
3 ŠKM Lipt. Hrádok	9	5	3	1	20:9	18	12
4 TJ Tatran Chlebnice	9	6	0	3	17:23	18	11
5 1. OFC Lipt. Sliače	9	5	2	2	17:14	17	10
6 TJ Máj Rbk-Černová	9	5	1	3	41:18	16	9
7 OŠK Istebné	9	4	0	5	24:28	12	8
8 ŠK Závažná Poruba	9	3	2	4	19:22	11	7
9 TJ Oravan Rabča	9	3	2	4	14:20	11	6
10 TJ Sokol Liesek	9	3	1	5	14:20	10	5
11 OŠK BEŠEŇOVÁ	9	3	0	6	15:17	9	4
12 ŠK Dynamo Diviaky	9	2	2	5	13:35	8	3
13 FK Nižná	9	2	1	6	16:33	7	2
14 OFK Liptovská Lúžna	9	1	1	7	9:29	4	1

III. liga SŽ U15 skupina B

Klub	Z	V	R	P	Skóre	B	KK
1 OŠK Ľubochňa	7	5	1	1	31:18	16	11
2 TJ Tatran Klin	7	5	1	1	17:8	16	10
3 FK Slovan Trstená	6	4	1	1	40:7	13	9
4 ŠK Tvrdošín	7	4	1	2	18:10	13	8
5 TJ Oravská Lesná	7	3	1	3	18:13	10	7
6 TJ Roháče Zuberec	5	2	1	2	21:9	7	6
7 ŠKM Lipt. Hrádok	5	2	1	2	10:18	7	5
8 ŠK Dynamo Diviaky	5	1	2	2	6:12	5	4
9 TJ Tatran Chlebnice	5	1	2	2	4:10	5	3
10 TJ Oravan Rabča	6	0	1	5	7:30	1	2
11 ŠK Závažná Poruba	6	0	0	6	0:37	0	1

III. liga MŽ U13 skupina B

Klub	Z	V	R	P	Skóre	B	KKK
1 OŠK Ľubochňa	7	6	0	1	25:9	18	11
2 FK Slovan Trstená	6	5	0	1	21:5	15	10
3 TJ Tatran Klin	7	5	0	2	14:17	15	9
4 ŠK Tvrdošín	7	4	0	3	43:13	12	8
5 ŠKM Lipt. Hrádok	5	3	0	2	12:10	9	7
6 TJ Oravská Lesná	7	3	0	4	13:37	9	6
7 ŠK Dynamo Diviaky	5	2	2	1	22:11	8	5
8 TJ Roháče Zuberec	5	2	1	2	20:12	7	4
9 TJ Oravan Rabča	6	1	0	5	19:27	3	3
10 ŠK Závažná Poruba	6	0	1	5	4:20	1	2
11 TJ Tatran Chlebnice	5	0	0	5	0:32	0	1



Pridaj sa k Nám !

Všestranný rozvoj všetkých schopností dieťaťa, zlepšenie celkovej odolnosti po fyzickej i psychickej stránke, rýchlosti, obratnosti, sily, kondície a získavanie návykov smerujúcich k pravidelnému športovaniu.

Suchý tréning :

Pondelok: 15:00 hod. /rovnováha
Streda: 17:00 hod. /telocvičňa
Piatok: 17:00 hod. /Plavecký výcvik
Nedeľa: 08:30 hod. /kolieskové korčule

Tréning v zime :

Pondelok: večerné lyžovanie 2 hod.
Sobota: 2 hod. 8:30 – 10:30 hod.
Nedeľa: 2 hod. 8:30 – 10:30 hod.

Informácie - kontakt: 0948 800 954

Otvárame aj krúžok pre začiatočníkov s činnosťou len cez zimu
So + Ne od 14:00 – 16:00 hod.



• Striedačka Závažnej Poruby

Tanec je most, ktorý spája ľudí



Dúhový džbánok



Život je hra

Jednota dôchodcov na Slovensku
Krajská organizácia Žilina
UDELUJE
JDS
ĎAKOVNÝ LIST
Tanečnému súboru Seniorka
 za: účasť na Krajskej prehliadke spevokolov, folklórnych a
 tanečných skupín JDS, konanej v Bytči dňa 1.8.2018.
 V Bytči dňa 1.8.2018
 JEDNOTA DÔCHODCOV NA SLOVENSKU
 KRAJSKÁ ORGANIZÁCIA ŽILINA
 KRAJSKÁ ORGANIZÁCIA JDS ŽILINA

Na Krajskej prehliadke spevokolov, folklórnych a tanečných skupín JDS, ktorá sa uskutočnila 1. augusta 2018 v Bytči reprezentovala okres Liptovský Mikuláš tanečná skupina Seniorka zo Závažnej Poruby. V réžii Mgr. Art. Eleny Chovanovej uviedla dva scénické tance: Dúhový džbánok a Život je hra. Za pozoruhodný a brilantný tanečný výkon udelila Krajská organizácia JDS Seniorke Ďakovný list.

text i foto: -dm-

Rozlúčka s letom

V sobotu 1. septembra sa na letnom štadióne uskutočnila akcia, na ktorej sme sa rozlúčili s tohtoročným letom. Pre našich najmenších boli pripravené rôzne športové disciplíny. Po dlhých rokoch bol obnovený turnaj štyri strany Závažnej Poruby v novom formáte. Víťazom sa stalo mužstvo Brestovej. Vo večerných hodinách bola vyhlásená bohatá tombola. Výťažok z nej vo výške 508,00 eur bude odovzdaný pre deti z našej materskej a základnej školy. Všetci si pochutnali na výbornom guláši a klobáske. Stretnutie všetkých generácií z našej obce pokračovalo pri hudbe DJ Majkyho do skorých ranných hodín.

Vladimír Mlynček

Komentár — Katyka

Chcela by som sa poďakovať všetkým, ktorí túto akciu vymysleli a pomohli s organizáciou a so všetkým ostatným. Bol to vydarený deň, len mám jednu malú prosbičku. Nabudúce vymyslieť aj niečo pre maminy! Ďakujem.



Seniorka 2018. Dolný rad zľava: Mária Šúleková, Jela Plchová, Hedviga Šarafínová, Kveta Staroňová, Anna Cútová, Viera Hladká, Olga Vretenárová. **Horný rad zľava:** Darina Majeriková, predsedníčka JDS, Soňa Barániová, Silvia Sabolová, Anna Šedová, Monika Betková, Elena Chovanová, Eva Mikulášová, Anna Kováčová, Kveta Migalová, Želmíra Staroňová, Zdena Brósková, Magda Hladká, Želmíra Staroňová

Štyri strany Poruby



Brestová, víťaz turnaja



Lopatina



Potoček



Kopanice. Vpravo dole rozhodca Adam Šimček, alias Adam Šangala. Foto: Vladimír Mlynček



Ilustrácia: Dr. Vlasta Šiarniková